

OUR LIFE

НАШЕ ЖИТТЯ

Published by Ukrainian National Women's League of America, Inc. 4936 N. 13th St., Philadelphia 41, Penna.

Потік Грамітний у Карпатах

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Вересень ч. 8 September

НАШЕ ЖИТТЯ

PIK XXI ВЕРЕСЕНЬ Ч. 8

Видає Союз Українок Америки
раз в місяць за винятком серпня

Редагує Колегія — Лідія Бурчинська,
Осипа Грабовенська, Олена Лотоцька,
д-р Наталя Пазуняк, Ірина Пеленська,
Марта Тарнавська і Марія Юркевич.

Листування й передплату висилати
на адресу:

4936 N. 13th St.
Philadelphia 41, Pa.
Tel. DA 4-7304

Річна передплата в ЗДА і Канаді
від січня 1963 ..... \$5.00
Піврічна передплата \$2.75
Річна передплата в Англії 1½ ф. ст.
Річна передплата в Австралії 2 ф. ст.
Річна передплата у Франції 10 н. фр.
В інших країнах рівноварт. 5 ам. дол.
Поодинокі число 50 центів

Зміст:

В. Вовк: Візія Києва
Дитячі світлички СУА
С. Онуфрик: Наша найбільша відповідальність
Є. Гойдиш: Зарібкова праця матері
О. Трофимовська: Зустріч із Гнатом
Галайдою
Х. Зелінська: Із подорожі на Крету
М. де Воблян: Дещо про себе...
І. Попович: Ще одна дитяча світличка
Вчительські корови
Секція Журналісток
Д-р Д. Гупало-Ясінчук: Алергія
Л. Мачук: Буковинські страви
Укр. вишивка: Яворівський шов
Н. Наркевич: Галинка прала
Р. Завадович: Антошко
О. Цегельська: Такий то школяр
Грицько
М. Струтинська: Молодий сад
Н. S. Prociuk: Focus for the Future
М. Dushnyk: Sophia Yarnall Jacobs
Our Reports

На обгорці:

Кладка через потік Грамітний у Карпатах

On the Front Page:

Hramotny river in the Carpathian mountains

OUR LIFE

VOL. XXI. SEPTEMBER No. 8

Edited by Editorial Board
Monthly publication except August,
of the Ukrainian National Women's
League of America, Inc.
4936 N. 13th St.
Philadelphia 41, Pa.
Phone DA 4-7304

Subscription in the United States
of America \$5.00 per year, half year
\$2.50. Subscription in Canada \$5.00
per year, half year \$2.75. Subscription
in England 1½ pound sterling,
per year. Subscription in Australia
2 pound sterling per year. Subscription
in France 10 n. fr. per year.

Entered as second class matter July
8, 1944, at the Post Office at Philadelphia,
Penna., under the Act of
March 3, 1879.

Single Copy 50 cents

ПРЕДСТАВНИЦТВА
„НАШОГО ЖИТТЯ“

АНГЛІЯ:

Mrs. Myroslawa Rudenska
245 Wigman Rd.
Bilborough Estate
Nottingham, England

Ukrainian Booksellers
49 Linden Gardens
Notting Hill Gate
London W 2

АВСТРАЛІЯ:

“Library & Book Supply”
16 a Prospect St.
Glenroy, W9, Victoria
Australia

ФРАНЦІЯ:

Дарія Мельникович
c/o No. 7 887 93 de Paris
26, rue de Torcy
Paris 18-e
France

Кожна організована громадянка
знає, що своєчасно внесена перед-
плата на журнал є здоровою фінансовою підставою для розвитку
видавництва.

ІСТОРИЧНИЙ КАЛЕНДАР

1924 — 40 літ тому померла акторка
ЛЮБОВ ЛІНИЦЬКА. Увійшла на у-
країнську сцену в 1887 р. і грала в
труппах О. Саксаганського і М. Садов-
ського. Мала великий репертуар (до
120 ролей) у творах українських кля-
сиків та сучасних. Грала з великим
темпераментом і дала зовсім нові ін-
терпретації героїнь.

1904 — 60 літ тому померла ПЕЛА-
ГІЯ ЛИТВИНОВА, родом Бартош.
Займалась збиранням укр. народних
звичаїв та орнаменту. Її заходами
вийшов збірник „Южнорусский народ-
ний орнамент“ у 1898 р., що становить
поруч збірника Олени Пчілки та ви-
дання Клубу Русинок у Львові —
найбільш цінний огляд українських
узорів. Опрацювала „Весільні обряди
й звичаї в с. Землянці на Чернігів-
щині“.

1894 — 70 літ тому народилась мист-
киня й емальєрка МАРІЯ ДОЛЬНИЦЬ-
КА. Вчилась у Відні в Школі Приклад-
ного Мистецтва і відкрила там же
власну майстерню. Зробила кілька ви-
находів, модернізуючи цю старовинну
техніку. Була членом Асоціації Неза-
лежних Українських Мистців у Львові.
Її композиції здобули високу оцінку
мистецької критики.

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У Н. Ж. ч. 4 помилково подано в
посмертній згадці про бл. п. Єлисавету
Жук, що вона була містоголовою Укр.
Жін. Союзу в Києві у 1918 р. Покійна
громадська діячка дала почин до за-
сновання Укр. Жін. Кола в Києві в
1918 р. і стала його містоголовою. За
недогляд перепрошуємо.

*

У ч. 5 Н. Ж. з 1964 у звідомленні з
річних зборів 24 Відділу СУА в Елиза-
беті пропущено через помилку прізви-
ще містоголови. Містоголовою Відділу
стала п-ні Анна Гнатюк, довголітня
Союзянка, яку за той недогляд пере-
прошуємо.

*

У ч. 1 Н. Ж. 1964 при пісні „Колі-
скова“ Г. Чорнобицької пропущено
наймення композитора, що створив
мелодію до неї, а саме п-ні Лідії Гаєв-
ської-Денес. За цей недогляд пере-
прошуємо.

Прийдіть на імпрезу найближ-
чого Відділу СУА! Пізнаєте гро-
мадську готовість нашого жіноц-
тва й відчуєте теплу, товариську
атмосферу.

Віра Вовк

ВІЗІЯ КИЄВА

Дерево стало з китайських витинанок
Або з малюнків чорною тушшю.
Повня тяжіла на філіграні
Тонкого гілля.
Музика гойдалась ліново-сонна,
Солодка овочем морви.
Гавань світила обрус світел поронам.
(Припливла на світанку струнка каравела
З орлиним дзьобом).
Хребти гір, тюлені обрію, грілися в повні.
Гавань вбирала дедалі нові прикраси:
Так Сальомея кращала в танці.
Між пісками моря і всесвіту
Билися людські груди:
Городе, я не твоя наречена!
Мій призначений кинув профіль
Хрестів та бажань ворожбитних
На хвилі Дніпра.
Там мозаїчне сонце, а в сонці Оранта.
Це не твій камінь стирають
У видавах мої ноги,
Зболілі від довгої прощі,
І пальці не торгають стін,
Твоїх монастирських стін,
Подіб'я Христових ран.
Не твої фонтани моляться
На чотках пахучих краплин,
Не пелюстки твоїх магнолій
Обсипаються в травні під „Радуйся“,
Не горять квітники в півоніях
Кущем, де з'явився Мойсею Великий.

Із збірки „Чорні акації“

Дитячі світлички СУА

Передшкільний вік дитини це вік, що на нього все більше звернена увага сучасного суспільства. Психологів, бо цей вік дитини на їхню думку є рішальним у формуванні характеру одиниці; соціологів, бо передшкільні установи влегшують дитині перехід з дому до публичного життя в школі і суспільстві; виховників, бо дитина з передшкільної установи є гнучкішим об'єктом для виховної праці, а вчителів, бо діти з передшкільних установ краще й легше сприймають шкільний устрій і знання, ніж діти, над якими ніхто не працював. І українські вчителі в школах українознавства твердять поголовно, що діти з української світлички мають своїм знанням, або хоч би розумінням української мови основу для навчання предмету українознавства, тоді коли діти, які не відвідували світлички, приходять часто не знаючи своєї мови, а шкільна система не дає можливості прицепити такій дитині знання українознавства. Така дитина справляє труднощі вчителю, є сама нещаслива в класі і спиняє працю цілого гурту дітей.

Тому і з виховного і з національного боку суботні українські світлички, започатковані і ведені українськими жіночими організаціями в різних країнах, мають велике значення для українського суспільства й повинні знаходити більше уваги в українських батьків і громадянства.

В ЗДА маємо суботні світлички, що їх створили й ведуть Відділи СУА. Висліди їхньої праці є дуже корисні. Та вони захопили лиш малий відсоток дітей. Таких світличок треба багато більше. Кожна місцевість, де живуть українські родини, кожна дільниця більшого міста повинна мати свою українську світличку. Відділи СУА є в усіх наших більших осередках.

Нам треба пам'ятати, що дошкільне виховання дитини було завжди, по традиції і своїм характером завданням жіночої організації. Основування садків і захоронок в Україні було вперше передбачене статутом, написаним Наталією Кобринською в 1884 р. для першої української жіночої організації. Це завдання поклав знову на всі наші жіночі організації Світовий Конгрес Українського Жіноцтва в 1959 р. в Нью Йорку. Українська жінка, яка взяла такий відвічальний обов'язок перед своїм народом — не може відмовитися від його виконання. У 80-ліття українського жіночого руху пригадаймо собі місію жінки-виховниці, що її вимагає від нас історична доба.

На актуальні теми

Наша найбільша відповідальність

Щоб ви прожили сто літ,
Доки Господь призначив вік...
(З Різдвяного побажання)

Ми опинились у нових умовах і багато важких проблем стало перед нами. Об'єктивно оцінюючи ми справились із багатьма з них та дали великий вклад праці, щоб виявити себе зрілою одиницею серед різних національних груп ЗДА.

Та хід життя видвигає перед нами ще одне нове питання — опіку над старшими, самотніми людьми.

Є в нас організації, статутowo харитативні, що досі не виявили належної уваги цій справі. Може й не під силу одній організації це вирішити. Це є проблема цілої нашої спільноти.

Хто ж ці старші, самотні, що над їх важкою долею бажаємо зупинити увагу нашого громадянства? Чому вони нараз вимагають нашої уваги й опіки? Де їх родини, яке їх матеріальне забезпечення?

Перш усього слід пригадати, що вони колись творили цінності в нашій громаді. Вони творили організації, поширювали мистецтво, будували церкви, школи, громадські доми, боролись за волю рідного народу. Це ті, що ціле своє життя високо держали прапор волі свого народу. При кожній нагоді виявляємо їм пошану і широко бажаємо „дожити до сто літ“.

А тепер — яка причина їх самотності? Одні взагалі не мали сім'ї, другі втратили своїх рідних, треті — кинені на поталу долі, бо їх діти мов гороб'ята, залишили батьків і ними взагалі не цікавляться. Четверті не можуть жити з „модерним“ життям дітей і тужать за своєю церквою, школою, приятелями, організаціями і воліють жити, хоч самотно, але серед рідного середовища. Всі вони разом — це поважний

відсоток кожної української громади.

Що з ними діється? Розглянемося у своїй громаді і знайдемо всюди ці самотні, нещасні постаті, а нераз і чуємо про їх сумний кінець. Ось кілька прикладів. Померла дружина, а самотний дідусь шукає духової підтримки. „У доньки набрався бідоньки, а в сина — нещасна година“, як каже народня пісня. Духова депресія доводить його до розв'язки свого горя в бистрих хвилях ріки Дженесі. Ставенька жінка, захворівши, померла на сходах — нікому було покликати лікаря. Таких чи подібних трагічних випадків із одного лиш міста можна навести десятки. В більшості це були люди матеріально вповні забезпечені. Але не мали духового зрозуміння й опіки.

Хто за це несе відповідальність? Чийм християнським, моральним обов'язком є забезпечити опікою дні старости наших самотніх людей?

З болем серця мусимо собі сказати, що це мій, ваш, нас усіх обов'язок і нас усіх відповідальність.

Я певна, що наше суспільство вповні зрозуміє вагу проблеми й широко відізветься в розв'язці її. Подбаймо про осамітнену долю українських матерей і батьків, бо опіка над батьками — це невід'ємна частина української культури, а захисти для старших мають у нашій історії світлу сторінку.

Хай у ширій дискусії і проєктах зродиться позитивний чин, що забезпечить старшим, самотнім дожити щасливо під опікою української спільноти „до сто літ!“

Софія Онуфрик

Приналежність до жіночої організації — це доказ громадської зрілості кожної жінки.

Нові видання

Ярослава Сосенко-Острук: ОЛЯ.
Повість. Мюнхен, 1963. Обкладинка Василя Дорошенка. З передмовою Никифора Щербини. Стор. 150.

Друга повість письменниці впроваджує нас знов у життя галицької родини. Це священиче середовище, в якому виростає молода дівчина, шукаючи собі з нього дороги у світ. З любов'ю змальоване село і його мешканці та всі події, що їх принесла з собою I-ша світова війна.

Та помимо своїх мрій і прагнень молода Оля залишається вірною своєму селу. Знаходить там своє призначення матері й дружини, завершуючи родинне коло своїх почувань.

Степан Шах: О. Маркіян Шашкевич та галицьке відродження. Ювілейне видання у 150-ліття народин поета. Український Християнський Рух, випуск ч. 2. Париж-Мюнхен 1961. Ст. 230. Ціна 2.50 дол.

Матеріал цього пропам'ятного видання поділений на три частини. У першій є історичне тло, на якому заґрунтувалось і виростало галицьке відродження. Друга частина зміщає життєпис Маркіяна Шашкевича із докладним розглядом його творчості. А в третій частині просліджено відгук його творчості та вплив її на дальший перебіг Відродження.

Апостольський Візитатор Кир Іван у своїй передмові пригадав, що ця основна праця про пробудителя галицької землі появляється, як колись Русалка Дністрова — поза її межами. Та це не применшує її значення, а вказує на єдину можливість насвітлити по-справжньому цю велику постать.

ПОДЯКА

П-ні Антонія Кульчицька, фін. секретарка Гол. Управи СУА, пожертвувала для бібліотеки Централі річник „Нової Хати“ та кілька чисел „Жінки“ і „Громадянки“. Цей подарунок дозволяє нам доповнити наш архів цими цінними виданнями. За цю пожертву складаємо щиро подяку.

Екзекутива СУА

Зарібкова праця матері

Покидаючи рідні сторони, ми залишали все матеріальне добро, забираючи з собою тільки дітей із святим приреченням перед Богом і Батьківщиною, що будемо їх боронити перед кожною небезпечкою.

Шаліла воєнна завірюха, був терор, був голод, була небезпека іншого роду. Над нами висіла загроза смерті — і ми узброювались у силу, витривалість. Вся наша увага була спрямована на те, як зберегти наше існування. І ми частинно виходили переможно з того.

І ось доля кинула нас у чужі, незнані нам світи. І так як ті маленькі кораблики, ми виплили на чуже, розбурхане море. Зі всіх сторін вдаряли в нас хвилі, заливали нас своєю непереможною силою. Скільки разів нам здавалось, що вже ось-ось потонемо! І знов ми виринали і знов знаходились на поверхні.

Хто з нас не пам'ятає перших місяців у новій країні поселення? Хто з нас не провів довгих годин на посередництвах праці, де на нас дивились так холодно й безсердечно, а в очах приймаючого урядника було тільки одне заінтересування: — Скільки вам літ? Чи сильні ваші м'язи?

Нашим чоловікам далеко тяжче було знайти в початках працю. І жінки почали допомагати. Це сталося, так би мовити, поневолі та з konieczности. Майже не було гону до збагачування, а тільки бажання допомогти родині. І тут початок того зла, що про нього будемо говорити.

Жінки-матері стали працювати. Зразу здавалось, що це потриває лиш кілька місяців. Наші домаганя і життєва стопа були спочатку скромні — і без великих зусиль можна було заробити на прожиття. Потім з бігом часу зматеріялізований світ своїм питомим тягарем придавив нас. І почало рости бажання, одне за одним — бажання дорівняти кроку другим або ще й перегнати других. А ді-

ти — родина, про це вже не ставало часу думати.

І в тому хаосі треба відрізнити кілька родів зарібкової праці матері. Була жінка-мати, що була змушена зайнятись зарібковою працею, бо не було другої особи, яка могла б її заступити. Це були жінки-вдови, жінки, що їх чоловіки нездібні були з огляду на лихий стан здоров'я працювати, жінки, що їх чоловіки кінчили студії. І майже без винятку всі ті жінки виховали свої діти зразково. Ніякі матеріальні добра не затьмили їх ума. Вони, свідомі своєї великої відповідальности, вміли погодити працю з вихованням дітей.

Другий тип матерей — це такі матері, що приїхали сюди вже з доростаючими дітьми. Діти скоро почали будувати своє власне життя, а перед ними виросло питання, хто забезпечить їх старі літа. Чи буде так, як то було колись, що батько-мати — це почесні члени родини? І той страх, щоб не стати тягарем власних дітей, пхнув матерей до зарібкової праці. Але вони були свідомі своєї відповідальности за виховання дітей і сповнили свій обов'язок.

Третій тип матерей — це ті, що їх чоловіки заробляють вповні на добрий прожиток, але вони з олівцем у руці обчислюють, що їх тижневий зарібток принесе ще додаткову суму в хату, а за піклування дитини на тиждень треба заплатити менше — отже лишається щось „на чисто“. Скільки вона ще зможе накупити річей для дому, а передусім для себе, а що найважливіше — вона буде самостійна і зможе зробити з тими грошми все, що забажає.

Четвертий тип — це жінка наскрізь матеріялізована, яку засліпило бажання якнайбільше заробити грошей, в якій немає іншої думки, лиш гроші — здобути їх більше, більше ніж має їх сусідка, що живе поруч направо чи наліво.

І над тими останніми двома типами жінок я хотіла б спинитися

найдовше. Хотіла б прикладами з життя насвітлити ситуацію тих бідних дітей, що їх матері залишили виховуватись самим, або підкинули чужим людям, часто невідповідним для такої справи або яких покинули на брудну, зашмичену вулицю — свідомі чи не свідомі свого великого злочину. Кожному з нас ясно, що до виховання дитини мати й батько конечно потрібні. Кожному з нас ясно, що відсутність матері повний день від'ємно впливає на психічний розвиток дитини. Пригадуються мені слова однієї старенької пані, що сказала мені раз: „Коли мені зле в житті, тоді я стараюся знайти самотній куток, примикаю очі й думкою вертаюсь далеко, далеко, аж у літа свого дитинства — і тоді я бачу родинний дім, батька-маму і таку ідеальну гармонію! Тоді забуваю все зло, що є довкруги мене і легше мені зносити всі прикросці.

Чи той скромний приклад не каже нам, що кожна мати повинна дати це щастя своїй дитині? Чи не повинні ми глибоко застановитися над тим, щоб дати й нашим дітям такий спогад, таке переживання? Щоб колись, у пізнішому житті це могло захоронити їх від прикросців та втрати рівноваги.

Чи може дитині дати те щастя така мати, що перейнята гонитвою за приємностями чи хвилими забаванками? Або така мати, що дає перевагу модерно умульованій хаті з усіми вигодами над погідною атмосферою в родині?

Дитинство — це підстава виховання. Це формування з м'якого матеріалу такого типу людини, яку зуміємо зробити. Коли ми свідомі цього великого покликання і коли в нас дитинство було правильне, тоді схочемо застосувати це й супроти наших власних дітей.

Візьмімо, наприклад, цей період виховання, що зветься „віком питань“. У душі дитини родиться безліч питань і сумнівів. Обов'яз-

ком терпеливої матері є відповідати на те спокійно, правильно, пояснюючи багато річей. Чи може це зробити така мати, що в неї думки запрятані іншим, коли вона вічно в поспіху? Чи може це зробити така мати, коли її немає вдома, а дитину виховують другі люди?

Велику роллю в житті дитини відіграє уявний світ, світ фантазії. Звідтіля походить замилювання до казок чи пригодницьких оповідань. Кожен із нас пригадає собі їх із дитинства. Звісно, дитина може почути їх у садку чи школі. Але найбільше запам'ятовуються казки, почуті в рідному домі, що їх розказувала мати. Те саме з поширенням знань дитини. Кожне нове явище в довідці дитини треба їй пояснити, її повчити. Та мати, що поведе дитину в сад, у поле й розкаже їй про дерево чи пташку, збагачує її знання. Чи можуть це зробити чужі люди, що їм віддали дитину під опіку?

Подам тут кілька прикладів із виховного життя. Користуюсь тут середовищем Пласту, бо іншого не знаю.

Діти дуже часто ставлять питання про Бога. Хто є Бог? Який він великий? І чи Бог є всюди?

На одній із перших новацьких прогулянок в Америці маленька новачка спитала мене про те. Я відповіла їй, що виясню їй те, коли будемо повертатись додому. Я навмисне почекала з відповіддю до вечора. Заходило сонце. Було червоне й велике, а на небі з'явився блідий ріжок місяця і зірки. Ми сіли на горбку. Звідтіля видно було далекий краєвид і червоно-рожеві хмари. Вітер ніжно шелестів листками старих кленів. Час від часу обізвалась якась пташка і знов було тихо. І я спитала тоді дітей:

— Чи бачите, як заходить сонечко? Щодня воно вранці сходить, а ввечері заходить. Чи бачите місяць на небі, зірки, хмари? Чи чуєте, як вітер шепоче, колише дерева? Чи бачите ту квітку, травичку і те все довкруги себе? А знаєте, що це все створив Бог? Він великий, Він добрий, Він усе знає і всім опікується. І ми повинні Його за це любити.

Ми вертались додому. Мала новачка цілий час тримала мене за руку, а коли ми по дорозі стрічали метелика, бджілку, пташину, то вона шебетала: „І метелика створив Бог, і бджілку, і пташку. Який Він добрий, який великий!“

Минули літа. Здавалось, що цей малий епізод давно забувся. Перед кількома тижнями мали ми з'їзд пластових виховників. І на запит одного з них, як пояснити дітям 1. точку новацького закону, що звучить „Новак любить Бога“, то моя мала новачка, що вже є сестричкою, встала і почала оповідати, що вона ніколи не забуде тієї прогульки, на якій вона своїм дитячим розумом схопила Божу велич. Зробіть і ви так, казала вона, як пояснили мені, ще малій, і переповіла перебіг того.

А чи певні ми є, хто і як вияснить нашій дитині поняття Бога, коли в нас немає часу на те?

Коли ви маєте до діла з вихованням дітей, то відразу можете сказати, котра мати вдома дітьми займається, а котра ні. Маєте перед собою громаду дітей, здається всі вони такі подібні до себе, що важко розрізнити їх між собою. Але то тільки для того, хто ближче їх не пізнав. Діти, що їх матері займаються їх вихованням, це діти щасливі, веселі, розбавлені і певні себе (хоч і тут бувають винятки). Вони чисто вдягнені, їх рухи гармонійні, їх спосіб забав, хоч дуже живий, не є дикий. Вони товарисько вироблені, вміють привітатись, вміють подякувати — вони люблять усіх, бо самі люблені. Не виказують заздрости і радо діляться всім, що мають. Діти, що ними матері не займаються, це діти опущені, сумні, занедбані, з непевним поглядом в очах, непевні в рухах — їх бентежить, коли до них звертатися, вони так якби боялись чогось, вони недовірливі й заздрісні. Їм бракує тепла дому, їм бракує любови батьків, вони чуються самотні й нещасливі. Їх забави або непевні, або занадто дикі. Вони часто шукають у своїх сестричок чи братчиків того тепла і дуже до них прив'язуються.

Одного разу я завважила новач-

ку, що годинами пересиджувала в домівці, хоч сходи́ни вже давно скінчилися. — „Чому ж ти не йдеш додому“, — спитала я. — „Мені тут добре, мені тут ліпше, як вдома“, — відповіла вона.

„Чому ж тобі тут ліпше, як вдома?“ — зацікавилась я. І дівчинка розказала мені. Мама цілий тиждень працює в день, а тато в ночі. У суботу мама має ще додаткову працю і приходить пізно. Тато в день спить або йде до сусідів. В хаті тихо і сумно. Брат її йде з хлопцями бавитись на вулицю, а вона боїться йти туди, бо її всі б'ють, а в хаті нема до кого говорити, а в домівці так багато різних дітей і вона може дивитись, як вони бавляться. І та мала бідна дівчинка, багата в гроші батьків — жила щастям інших дітей. Чи не сором таким матерям? Чи не злочин це супроти тієї малої, дрібної істоти? І чи колись у житті та мати не муsitиме відповісти за це?

(Докінчення буде)

УСПІХИ ЖІНОК

Денверська група УВАН запросила з доповіддю відому американську дитячу письменницю українського походження Марію Галун Блак. Дня 8. лютого ц. р. відбулась ця зустріч, на якій письменниця говорила на тему: „Іван Рудченко, проблема перекладу фольклорних матеріалів“.

Збірки Івана Рудченка „Українські народні казки“, 1869—1870, послужили їй за підставу до видання книжки українських казок англійською мовою. Письменниця говорила також про техніку перекладу та інші труднощі своєї праці. Згаданий переклад є перший із серії задуманих і пригтовлених до друку видань. Рівночасно Марія Галун Блак підготовляє для друку переклад того ж видання Івана Рудченка з коментарями для потреб американських наукових чинників.

„Українські народні казки“ Марії Галун Блак є тринадцятю її книжкою для американської дитвори. Рівночасно треба згадати, що Відділ Дитячої Літератури при Асоціації Американських Бібліотек умістив її книжку „Тітка Америка“ (Aunt America) у списку найцінніших дитячих книжок за 1963 рік.

Зустріч із Гнатом Галайдою

Спогад відзначений на 4. Літ. Конкурсі СФУЖО

Мій брат був старший від мене на 15 років. Коли він вчився в Харківському Технологічному Інституті, приніс групову фотографічну знімку його курсу, я, зрозуміло, зацікавилась його оточенням.

У першому ряді сидів студент, що звернув на себе мою увагу обличчям, а головно бідним убранням: на його штанах яскраво було видно, що вони латані. Брат пояснив, що прізвище його — Гнат Хоткевич, але відомий він ще й як Гнат Галайда. Під цим псевдом він виступав між товаришами й на концертах зі співаками українських пісень та грою на бандурі.

Більш розмов про нього не було, і я таки не дізналась, чи працював він за фахом хеміка чи ні. Але став Гнат Хоткевич відомим як письменник і як пропагатор української пісні та гри на бандурі.

В гімназії, пізніш, я пізнала його сестру, яка була на декілька класів старша від мене. Наталка Хоткевич пішла артистичною дорогою, вступивши до відомої групи Балієва, яка виступала і в ЗДА, під назвою „Летючої Миші“. Наталка була теж талановита і надзвичайно симпатична. Померла в ЗДА, від туберкульозу.

Познайомилась я з Гнатом Хоткевичем аж через 20 років після того, як побачила його знімку та почула про нього. Те місце, де ми були сусідами на протязі двох років, було зовсім відмінне від великого міста Харкова, де ми мешкали до тимчасового переїзду на Деркачівську Сільсько-Господарську Фарму. Йшов 1920 рік, третій рік після загарбання влади більшовиками.

Харчування та побутові умови скрізь все погіршувались. В Харкові було голодно, холодно, не було ніякого освітлення. І тут ми почули, що в Сільсько-Господарській Середній Школі (пізніш вона була реорганізована в вищу

— в Зоологічний Інститут), яка була розташована на великій площі, з фермою і різними сільсько-господарськими закладами, недалеко села Деркачі, в 12-14 кілометрах від Харкова, умови життя значно кращі. Виявилося, що для опалення будинків дають там паливо, працює власна електрична, можна завести власне господарство та город.

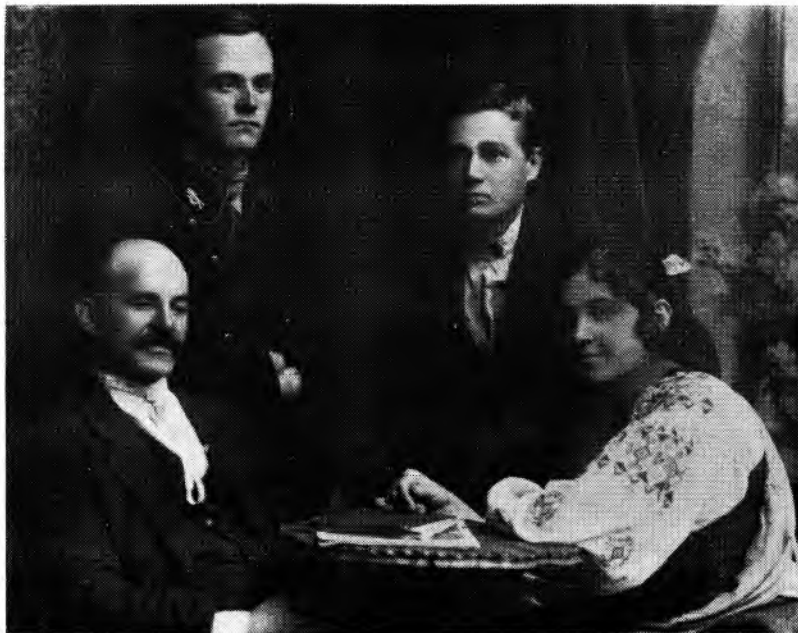
Сільсько-господарська школа оголосила конкурс на заміщення деяких професорських катедр. Мій чоловік взяв участь у конкурсі і був прийнятий. Професорської роботи в Інституті в Харкові ми не покинули, постановили доїжджати з Деркачів, бо обидвоє одержували в Комерційному Інституті т. зв. академічний пайок, який хоч і був кращий від багатьох, а все ж прохарчуватися ним одним було теж неможливо.

Першого жовтня з бабусяю і дворічним сином ми переїхали. Умови життя після Харкова були значно кращі: три кімнати, кухня, освітлені електрично, давали ко-

ней, щоб привезти дерево з власного лісу, й видавали дещо з харчів. Так 45 років тому казали — щось „дають“ і щось можна „дістати“ замість продати і купити; той же вираз залишився й досі. А давали там на „пайок“ хліб, деяку городину, головно цукрові буряки, безліч спаржі (шпараги), якої ні робітники, ні учні не хотіли вживати; „діставати“ ж можна було в селі молоко для сина.

На „академічний“ пайок ми якось дістали сухі овочі й увесь день у мене в старосвітському каміні варились буряки з овочами і робилось повидло для чаю і ласощів; „чай“ зрозуміло був з моркви або з листків липи, шкiрки з яблук, м'яти тощо. Було краще ніж у Харкові, але все ж таки харчування було недостатне, особливо для малої дитини, і ми вирішили господарювати. На обмін за деякі речі і за гроші придбали ми курей, кролів і порося.

Учні-студенти жили в бурсі й харчування для них теж не було достатне. Ті, що одержували під-

Гнат Хоткевич серед студентства. Праворуч Олександра Костюк, тепер у Міннеаполісі.

Writer and musician Hnat Khotkewych among Ukrainian students.

тримку від батьків, могли існувати та вчитись, а деякі були примушені не завжди шанувати право власності на харчі, що тоді набуло характеру загальної норми поведінки.

Треба відмітити, що, як і завжди, у студентів були професори, яких вони не любили, а були такі, яких вони поважали й любили. До категорії улюблених належали, між іншими, Гнат Мартинович Хоткевич і мій чоловік.

Одного разу мій чоловік після лекції, одягаючи плащ, намацав у кишені папірець; то була анонімна записка, в якій попереджувалось, щоб у наших курок на лапках були червоні шнурочки, щоб студенти якось не вхопили їх для своїх потреб. З добутого поза законом їстівного, хлопці в балочці поза школою варили собі додаткову їжу. Годувати нашу худобу було дуже тяжко: для кролів я збирала листя з дерев і траву, а ось для поросяти та для курок треба було увесь час з напруженням „примисляти“.

Грошей, які одержували з установ, де ми обидвоє працювали, було так мало, та вони зменшувалися у своїй вартості, що місячної платні з одної установи вистачало лиш на одну булочку для нашого сина. Працювали ж ми кожне у двох установах. В Харківському Інституті Народнього Господарства (бувний Комерційний Інститут) чоловік був професором сільсько-господарської кооперації, а я викладала кооперативне право та споживчу кооперацію; окрім того я була інструктором в Районовому Сільсько-Господарському Товаристві в Харкові. Пізніш, щоб не їздити часто до міста, мені був даний деркачівський район; чоловік у Зоотехнічному Інституті в Деркачах читав лекції з економіки сільського господарства та громадської агрономії, а Гнат Хоткевич був професором української мови та літератури і теж викладав ті предмети на якихось курсах у Харкові.

Тяжко було добиратись до Харкова за 12 кілометрів на роботу, хоч я їздила не кожного дня, а 2—3 рази на тиждень. Розклад із

приходом большевиків був усюди, особливо ж на транспорті так, що не в рідкість було йти пішки. Особливо погано було повертатись. Потрапивши на залізничну станцію, навіть сядеш у потяг, сидиш пів години, а то й більше, а потім виявляється, що потяг не піде. Вже вечоріє, а іноді й темно, зима, сніг, слизько, сугроби. Треба приєднатись або пристати до робітників, що йдуть у тому ж напрямку; тяжко поспішати з мужчинами, а самій іти боязко. Особливо страшно проходити залізничним мостом через річку, на якому слизько й можна впасти через прорізи, — до землі далеко.

Пізніш адміністрація Зоотехнічного Інституту, через те, що до Харкова їздило багато професорів, улаштувала відправку їх кіньми й забирала в умовлений час із міста. Мені випало часто їздити з Гнатом Мартиновичем і переживати декілька трагічно-комедійних моментів.

Одного разу їдемо в санях, всі везуть щось з „напайкованого“, а треба не забувати, що тари та матеріалу до упаковки ніде не давали так, що на всякий випадок люди везуть із собою „авоськи“ (плетені торбинки), іноді пляшки, папір і т. п. Дорога йде через горби. На Ключківці (передмістя Харкова) на високій горі, сані заносить й вони майже перевертаються так, що дехто з пасажирів опинився вниз, а інші зверху. І ось на біду один із верхніх мав у пляшці олію, але корку не було, а тільки паперова затичка, яка вискочила, а господар олії, тримаючись однією рукою за обочину саней, щоб не впасти, намагається якнайвище підняти пляшку й на своє й інших горе, поливає з неї тих, що лежать внизу. Кожному треба було швидше викинутись з направду тяжкого становища, але про те, мабуть, ніхто не думав, бо з-під самого низу, де опинився Гнат Мартинович, почувся раптом його розпачливий зойк: „Олію, олію рятуйте!“ І, здається, що всім більше шкода було олії ніж одягу!

Другий випадок був вже з моїм пайком. На академічний пайок давали дивну сполуку: червоні стовлі буряки й іржаві оселедці.

Останні були цінним товарообмінним фондом, бо селяни давали за них молоко, навіть масло й сало.

По дорозі, в іншому місці, чомусь обминаючи міст над яругою, сані знов дуже накренилися, і мої буряки й оселедці по одному покотилися до низу аж під міст. Зрозуміло, що я вискочила їх підбирати, в чому мені стали допомагати інші пасажирки, бо не можна було згубити ані частини з них ціннощів!

(Закінчення буде)

ДО СТВОРЕННЯ СВІТЛИЧОК

Із звітів у журналі зауважую, що світличок прибуває. Хоч може не в тому розмірі, що хотілось би! Але всюди є вже зрозуміння для свого дошкільного виховання дівчорі.

Відомо, що найбільші труднощі з відкриттям світлички є в тому, що бракує охочих таку світличку провадити.

Тому, що старші жінки чи молоді матері не мають охоти тим займатись, треба до тієї цілі підготувати дівчат із середньої школи. Вони радо знаходять собі зайняття на кінець тижня, щоб заробити трохи грошей. То ж радо прийняли б таку працю в світличці.

Треба для них зорганізувати курс садівничок, щоб дати їм деяку „фахову“ підготовку. Тоді здібніші з них із великим успіхом зможуть провадити світличку. Знаємо, як наші молоденькі Пластунки чи Сумвіжки з успіхом ведуть свої молодечі ланки чи виконують обов'язки „сестричок“ під час літніх таборів.

Майже в кожній місцевості є старші вчительські сили чи садівнички, що напевне не відмовились би сповняти роль інструкторок тих молодих садівничок. То ж без більших труднощів такі курси можна зорганізувати під час Різдвяних, Великодніх чи літніх ваканцій у кожному Відділі або спільно для поближких Відділів. Над цією справою варто призадуматись.

Теодозія Савицька

голова 57 Відділу СВА в Ютиці

Дебют співачки

Молода співачка Роксоляна Росляк успішно дебютувала як солістка на тлі хору й оркестри Королівської Консерваторії з нагоди відкриття модерного дому музики в Торонто.

Із подорожі на Крету

А тепер знов у пристані! Чекав нас корабель Канаріс, щоб завести на цей острів старовинної культури. Я зараз оббігла поклади, щоб з усім запізнатись. Всюди сиділи чи лежали люди, що влаштувались на покладі ночувати. Корабель затримувався в пристанях малих сіл і я дивувалась, як ці люди можуть жити на таких скалах. Та як було розговоритись із ними?

Другого дня по полудні ми причалили до Гераклеону, найбільшого міста Крети. Пристань гарна, кольорова з затишними водами і малими, рибальськими човнами. У місті стоїть масивний оборонний замок ще з часів, коли Венеція була „королевою вод“ і його вибудувала. Стільки тем довкруги, що аж руки сверблять малювати! Але я таки колись це намалюю!

Свій багаж ми навантажили на віз із кіньми, думаючи, що це дешевше, але показалося, що він бере так само, як таксівка. Та мені це краще подобалося, бо це більше підходило до вигляду цієї країни. Пообідавши в готелі, ми поїхали автобусом до руїн. Місце великої краси, бо Крета ціла прекрасна. Гори помаранчево-жовті і зелені, оливкові долини, де колись протікали ріки чи потічки, а тепер залишились тільки сухі корита. Гори завершені біленькими селами, часто на вузьких кручених дорогах зустрінете селянина на ослику, овечі отари й пастушків. Всюди діти бідні й обдерті, але з веселими усмішками й цікавістю в очах.

Оглядали ми Кносос, палату короля Міноса, що його частинно зреконструовано. Ціла ця могутня архітектура, високі, 4-поверхові доми, розвинена каналізація, прекрасні фрески і навіть початок театру, такого, як його бачимо вже вдосконалено в Атенах. Довго, довго ходили й подивлялися

Христя Зелінська: Руїни палати Кносос на острові Крета
The Knossos ruins on the Kreta island,
drawing by Christine Zelinsky

це все, а вид з одного боку, де є пропасть, справді чудовий.

По вечері приємно було вийти в тепле повітря й походити голубною вулицею поміж гамірних греків. Ніхто інший з-поміж товариства не хотів іти, а тільки ми двоє, голляндець Кік і я. Вкінці сіли на каміннях Венецького замку і довго, довго балакали при хлюпоті води, що вдаряла в каміння у наших ніг.

Дальша подорож по Креті йшла автобусом. Їхали ми неможливими вузькими дорогами, крученими серпентинами по горах, яких краще важко описати. Два пасма сивих гір біжуть рівнобіжно здовж острова, а глибока, багата долина пашисть оливками. Денед знов вівці й пастухи і мальовничі білесенькі села туляться до гір. Першу зупинку зробили ми при руїнах старого римського міста, де була колись святиня, театр, купальня і палестра. Ще залишилась частина візантійської церкви, яку побудували пізніше з цих руїн. Тут підбігли два хлопці з сопілками на продаж. Ми розкупили їх і в наслідок того старий пастух, що жив близько, заграв нам на дивному інструменті з овечої шкури, що нагадує шкот-

ську дуду. Але часу в нас було мало й треба було знов збиратись у дорогу. Прибули до руїн Файстосу, давнього грецького, а потім римського міста, що лежить прямо над пропастю. Знов чудовий вид на долину й колишню пишну ріку, що перепливала її вздовж. З обох боків сині гори і що ж треба було більше до счастья? Із руїн залишились тільки фундаменти, але там копають далі і видобувають цілі хати і святині, що були глибше під землею. Всі знахідки перенесено до музею в Гераклеоні, який маємо на другий день оглянути.

Все це пояснював нам старий провідник, що дуже добре подавав картини й розказував історію того віддаленого життя. На вид простенький чоловічок, але виявилось, що він говорив чотирма мовами й дуже добре знав історію країни. Це тут трапляється часто. Раз на кораблі я встала раненько, щоб побачити схід сонця і переходила повз ідальню. Глипнувши через вікно, я завважила, що кельнер сидів і вивчав слова з англо-грецького словника, записуючи їх на боці. Всі вони стараються вивчити мови й несамовито цікавляться всім.

Красою краєвиду можна було любоватись до нестями, але годинник пригадував і ми покотилися автобусом до другої руїни, що лежала на вершці досить високого горба. Це літня палата короля з Файстосу, де він запрошував гостей і забавляв їх. Тут був мініатюрний театр, багато маленьких гостинних спалень (ці люди в повному рості були менші від мене), комори на вина і т. д. А всяких умивалок чи купалень безліч, аж вірити не хочеться, що в такій давнині вже був такий вироблений побут. Знов наткнулись ми на провідника, що спочатку пояснював по-грецьки, але потім довідавшись, що більшість із нас розуміє по-французьки, став говорити бездоганною французькою мовою. Напевно колись студіював у Франції, бо з його пояснень видно було, що має освіту. А мешкав у такій самій старій хаті та жив так само, як усі тутешні селяни.

Врешті рушили ми автобусом до моря. Коли прибули до села, вже було полудне. Наші почали ходити по крамничках, щоб купити щось із їжі. Дістали свіжу сардину, хліб, сир і молоко. А мені не хотілося їсти, я тільки зайшла до пекарні, щоб купити грецьку булку з огірковими зернятками зверху. Застала тут дві дівчини з нашої групи, що шукали за тістечками. Продавниця принесла їх, а коли вони хотіли заплатити, не взяла грошей, кажучи, що це дарунок. Такі дивні ті люди!

Я посиділа з голляндцем при столику місцевої каварні (і в селі така є!), при маленькому ринку, де є криниця й фонтанна, кілька дерев, під якими розсілася чоловіча еліта села. Все тихо дрімало в полудневій гарячі. Попоївши хліба й кавуна, ми пішли скупатися. Чудове синьо-зелене море! Хвилі оббивались об каміння, що висипане далеко в море, щоб зробити затишок і стримати цього демона в якихсь межах. Хвилі справді такі сильні були, що тяжко було втриматися на ногах і тому я відійшла у затишок за каміння. Та все ж вхопило й мене, коли я раз вийшла, щоб присісти- (Докінчення на ст. 10)

Наша анкета у 1964 р.

Жінки-підприємці займають у господарстві країни важливе місце. Завдяки їх рухливості й підприємчivosti розвинулись цілі галузі економічного життя. Які видатні представниці маємо між господарниками нашої країни? Подаємо кілька постатей із нашого минулого й сучасного, що здобули успіх у праці та признання для свого знання.

Ч. 1. ....

Ч. 2. ....

Ч. 3. ....

Подайте відповіді на нижче вміщені запити. Розв'язку знайдете в листопадovому числі нашого журналу.

1. Ім'я і прізвище?
2. В якій галузі господарства діяла?
3. В якій частині України проживала?

Розв'язка анкети

У червневому числі нашого журналу подали ми світліни трьох видатних постатей жіночого руху. Деяким із наших читачок удалось їх прізвища відгадати. Подаємо тепер точні дані про цих громадських діячок.

1. НАТАЛІЯ КОБРІНСЬКА (1851—1920), народилась у патріотичній сім'ї Озаркевичів у Галичині. Самотужки здобула широку освіту і в 1884 р. надрукувала своє перше оповідання „Задля кусника хліба“ у „Зорі“. Того ж року з її ініціативи заснувалось у Станиславові Товариство Руських Жінок, що вважається за початок українського жіночого руху. В 1887 р. Наталія Кобринська спільно з Оленою Пчілкою видали альманах „Перший вінок“, в якому вмістили писання тодішніх жіночих літературних сил. У 1890 р. за її ініціативою українські послы внесли петицію до віденського парламенту за допущенням жіноцтва до вищих студій. У 1891 р. скликала перше жіноче віче в Стрию, де реферувала потребу захоронок та спільних кухонь у часі жнив. У 1893 р. почала видавати збірники „Наша Доля“, яких вийшло три. В 1919 р. її обрано членом Укр. Нац. Ради, що створилась у Станиславові.

2. ЗІНАІДА МІРНА (1875—1950), дружина держ. секретаря Івана Мірного, співробітниця часопису „Рада“. В 1917 р. була обрана до Центральної Ради як представниця громадських організацій Києва. Належала до складу Малої Ради, себто Виконного Комітету Центр. Ради. Її заходами проведено День Національного Фонду, першу всеукраїнську збірку на цілі Центр. Ради. Вийшовши з українським урядом на еміграцію, Зінаїда Мірна проживала в Празі. Тут очолювала довгі роки Український Жіночий Союз. У 1937 р. увійшла до Управи Світового Союзу Українок. Зробила собі ім'я як журналістка, дописуючи до різних українських журналів і часописів.

3. КАТЕРИНА КРАВЧУК, нар. в околиці м. Йорктон у Канаді, де закінчила середню школу і торговельний курс. Як дружина вчителя провадила дитячі хори, організувала молодь, пізніше в Ріджайні стала організувати й жіноцтво. В 1944 р. переїхала на схід Канади. Стала співосновницею Ліги Укр. Катол. Організацій (ЛУКЖ), довгі роки була в Управі, а в 1956 р. стала головою Домін. Управи. Тепер є почесною членкою ЛУКЖ, головою Е-

Моніка де Воблян
Mrs. Monique de
Vaublanc, editor
of the magazine
"News and Docu-
ments" published
by the World Mo-
vement of Mothers
in Paris

Дещо про себе...

Пані Моніка де Воблян, членка Міжнародної Ради Світового Руху Матерей та редакторка журналу „Новини й документи“ (біюлетенно МММ), поділилася фактами про себе й свою працю, — в інтерв'ю з нашою співробітницею п. Любою Вітошинською з Парижу.

*

Це дуже важко говорити про себе: якщо прирівнювати себе до інших людей, то здається, немає про що говорити, коли ж узяти під увагу тільки себе саму, то виявляється важливість нашого „я“ впродовж цілого життя й на це треба би томів. Тому задоволимся кількома фактами:

Я народилася на селі середньої Франції, й хоч майже все життя прожила в Парижі, то зберегла велике прив'язання до місця свого народження. Мій батько був лікарем, який цікавився, більше всього, дослідями в ділянці радіології, — тоді ще нової науки.

Закінчивши середню школу, я вписалася на високу торговельну школу для дівчат, де, на останньому році студій (1939 р.) дістала стипендію на однорічні студії в американському університеті в Велеслі б. Балтімору. Мені було 18 років, я була жадна подорожувати і дуже раділа. Проте дуже важко було переконати моїх дуже консервативних батьків, які

пархіяльної Управи ЛУКЖ в Торонто і містоголовою Домін. Управи. У 1957 році брала участь у Конгресі Союзу Жіночих Кат. Організацій (СОКАЖО) в Римі, де в наслідок її заходів прийнято ЛУКЖ у члени. Тепер гол. організаторка Запomoгoвoгo Братства св. Миколая у Східній Канаді.

не мали звички пускати вісімнадцятирічних дочок самих у світ.

Та я була непоступлива й вкінці все наладналося, коли б не зовнішні перешкоди: я мала відпустити 9 вересня 1939 р., але 2-го вибухла війна між Францією й Німеччиною й мою подорож треба було відкликати. Розчарування було велике й мого нездійсненого перебування у ЗДА я досі не можу віджалувати!

Під час війни я заступала секретаря міської ради, а згодом, у дуже важких умовах, продовжувала філософські студії на ліонському університеті, де здобула два дипломи: з психології й соціології. Але зустрівши там вибранця мого серця (барона де Воблян — прим. Л. В.) я з ним у міжчасі одружилася.

Після війни я повернулася в Париж, де мені народилися дві доні Аліса й Сабіна, які мають сьогодні 18 і 14 років, та ставлять передомною різні проблеми сучасної молоді. До речі, життя батьків, — це найкраща й рівночасно найвимогливіша школа філософії. Бо коли тільки переступити її поріг, то вже треба щоденно її відвідувати, — з власної волі, чи на силу.

До Світового Руху Матерей (МММ) я включилася від його оснування, але коли в 1955 р. приймала участь у студійних днях над „жінкою й економікою“ в Бонні, — я ввійшла в його міжнародний секретаріат. 1962-го р. я залишила секретаріат, щоб присвятитися журналові МММ „Новини й Документи“, а від останніх загальних зборів стала його директоркою.

Моїми першими заходами в цій новій функції було створити те, чого досі не було, а що виявилось необхідним: міжнародна редакція. Я особисто підбирала свої співробітниці різного віку, культури, діяльності й середовища. Це велика радість у такій спільній праці, в якій члени редакції мають зацікавлення, знан-

ня й повагу, хоч і працюють у ній добровільно. Наші дискусії часами дуже пожвавлені, ми не боїмося й суперечок, але ж бо які захоплюючі наші міркування, виміна думок і досвіду!

У цьому журналі ми намагаємось обговорювати питання, які цікавлять зокрема матерів та бажаємо з часом поширити збирання матеріалів у світовому вимірі. Рівночасно бажали б ми побільшити число наших читачів, увійти з ними в тісніший зв'язок, діставати їхні відгуки, сугестії й свідчення.

Під цю пору п'ять країн репрезентують редколегію: Німеччина, Франція, Руанда, Америка й Україна в екзилі. Пані Катерина Штуль, яка була назначена кореспонденткою СФУЖО до журналу МММ, — помагає нам дуже видатно, хоч працює в іншій спеціальності.

Признаюся, що познайомившись, завдяки МММ, з кількома емігрантками, я дуже ціную їхню співпрацю. Випробовані важкими переживаннями, вони мають сильну особовість, якою я захоплююся, як теж їхніми намаганнями згармонізувати в собі, й у їхніх сім'ях новий спосіб життя (для них часто суворий) країни, яку вони вибрали на поселення, — з традиційним багатством країни їхнього походження. Коли, напр., жіночі національні організації допомагають українкам розв'язати багато складних питань цього пристосування, та в міжнародньому пляні, — користь із існування СФУЖО наглядна, одночасно як товариського зв'язку і як найвищого органу, що заступає законні прагнення українських жінок, яких війна й революція розсіяла по всьому світу.

Присутні від самого оснування МММ 1947 р. українки зі СФУЖО (радше СУ Франції! — Л. В.) залишаються й досі між членами МММ як найдіяльніші й найкращі співробітниці. Зокрема, в персональному пляні, МММ користується видатною допомогою численних українок: пані Лотоцької, членки Міжнародної Ради, пані Ковальської, членки управи, та пані Вітошинської, яка кожного року на кермесі МММ організує дуже гарний стенд, що втілює

НА КРЕТУ

(Докінчення зі ст. 8)

ся до групи. Раптово прийшла хвиля, гулькнула на нас із головою і змила всіх на дно. Мені ще добре обійшлося, бо я здерла тільки на ліктях шкіру, інших покалічило більше. Та все це не було трагічне і закінчилось сміхом.

Поворотна подорож не була приємна, бо морська сіль пекла. Та в готелі ми помилились і по večеряли з великим апетитом. Потім знов пішли до Венецького замку і довго дивились на красу довкруги. Такого неба, повного зір, я ще в житті не бачила, теплий вітер повівав і колихав воду, в якій відбивався місяць. Ми сиділи довго й говорили до сходу й цікаво було дискутувати на різні теми. Вертаючись оглядали ми світла, що освічували пристань і різні несиметрично освітлені пункти побіч. По дорозі я нарвала собі китицю білих і червоних олеандрів, що тут розкішно цвітуть і чудово пахнуть.

А другого дня чекали нас ще відвідини музею. Всі експонати доповнили те, що ми бачили напередодні. Знов було замало часу, щоб усе докладно оглянути і тільки завдяки поясненням д-ра Мерца ми доволі багато скористали. В 10 год. чекав нас наш Канаріс, щоб відвезти знов до атенського порту.

Що можу сказати наприкінці? Я закохана в Греції, навіть більше ніж у тому, що могла бачити в Італії й інших країнах. Оця старовинність країни, оце повільне, природне життя... Якесь тепле, своєрідне почуття отортає мене, так якби це було мені рідніше, як усе західне. Життя примітивніше, але Боже, як то цікаво побачити на зміну, як люди працюють у своїх варстатах і виробляють своїми руками все, що потрібне!

ється високою оцінкою глядачів і починається до підтримки — МММ.

Моніка де Воблян
міжнародна радна МММ,
редакторка журналу

НАШІ ГРАДУАНТКИ

В попередньому числі подали ми перегляд молодих жіночих сил, що придбали академічний ступінь чи диплом якогось звання у біжучому році. Продовжуємо цей список, охоплюючи інші округи. За виготовлення списків складаємо нашим Окружним Радам щиро подяку.

ОКРУГА КЛІВЛЕНД, ОГАЙО

Леся Мельник, студії хемії зі ступенем М. S. у Вестерн Резерв університеті, буде працювати в Огайо Стейтовому Університеті.

Дарія Голубець, студії історії зі ступенем М. S. у Вестерн Резерв університеті, а потім магістерія в Джан Карол Університеті зі ступенем М. А.

Мирослава Воляник-Голубець, студії англ. мови зі ступенем В. А. в Університеті Акрон. Плянє вчити.

Мотря Грушкевич, студії історії зі ступенем В. А. в Нотр Дам Каледжі. Плянє вчити і готуватись до магістерії.

Марта Гордійчук, студії франц. мови зі ступенем В. А. в Нотр Дам Каледжі. Плянє вчити в тій же школі.

Дарія Дубас, студії біології зі ступенем В. S. в Огайо Стейт Університеті. Плянє студіювати дентистику.

Марта Гірняк, студії мистецтва зі ступенем В. S. в Кент Стейтовому університеті. Буде вчити в тій же школі.

Леся Руденська, студії музики зі ступенем В. S. в Індіана Стейтовому університеті. Буде вчити в початковій школі.

Арета Малиновська, студії педагогії в Кент Стейтовому університеті зі ступенем В. S. Буде вчити в початковій школі.

ОКРУГА ШИКАГО:

Олена Сім'янчук, студії реклами в Нортвестерн університеті зі ступенем М. S.

Віра Лукаш, мовні студії в університеті Шикаго зі ступенем М. S.

Олена Гикава-Сацюк, студії франц. мови в університеті Ілліной зі ступенем В. А. Підготовляється до магістерії.

Мирослава Нагорняк, студії фізичного виховання в Джордж Вільямс Каледжі. Працює помічником професора при університеті Ілліной.

Роксоляна Бурачинська, студії німецької мови в університеті Ілліной, зі ступенем В. А.

Віра Нагорняк, студії франц. мови зі ступенем В. А. в Манделін Каледжі. Плянє досягнути магістерію.

Оксана Сасик, студії еспанської мови зі ступенем В. А. в Манделін Каледжі. Одержала стипендію на досягнення магістерії.

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ

Український Інститут Америки, що здобув собі впродовж 15 літ міцну позицію в українській громаді, зазнав великої втрати в наслідок смерти свого основника й фундатора, бл. п. ВОЛОДИМИРА ДЖУСА. Дня 17. лютого ц. р. на засіданні Інституту відчитано декларацію, якою Управа Інституту зобов'язалась продовжувати розпочате ним діло. Головою Українського Інституту обрано п. Теодора Джуса, сина Покійного.

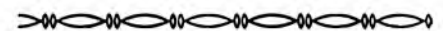
Екзекутива США вже довгий час змагала до відкриття постійної виставки нар. мистецтва в Українському Інституті Америки. Бл. п. Володимир Джус ставився прихильно до цього задуму і весною ц. р. обидві сторони підписали відповідну умову. Щиро жаліємо того, що Покійному не вдалось дожити здійснення цього наміру.

Тепер, коли нова Управа Укр. Інституту Америки перебрала провід, напевно вдасться незабаром виставку нар. мистецтва відкрити.

ЗВІТНІ ЛИСТКИ

У вакаційному часі тільки два Відділи надіслали виповнені звітні листки, а саме — 16 Відділ із Міннеаполісу і 48 Відділ із Філадельфії.

Багато Відділів ще затримало їх у себе. Зрозуміло, що в літньому часі не було для цього відповідних умов. Але тепер, коли всі повернулись до своїх завдань, слід пригадати референтам цей обов'язок.

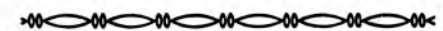

ГРОМАДЯНКА

з 1946—1950 рр.

5 чисел коштують 1 дол.

Замовляти в Централі США.

З позинів Відділів

Ще одна дитяча світличка

У попередньому числі подали ми коротку вістку про Свято Матері в нашій Світличці. А тепер подаємо на запрошення редакції опис того, як постала ця світличка та який був перебіг її першого року.

Наш Відділ засновано 10. лютого 1963 р. в північно-західній

тарка Відділу Ірина Попович із батьками, також парох церкви св. Йосифа заохочував на проповідях батьків, щоб вписували своїх дітей до Світлички.

Зареєстрованих дітей було 28.

В зимових місяцях та через труднощі з доїздом, участь дітей дещо впала. Весною фреквенція

Із Дитячої Світлички 74 Відділу США у Шикаго
Day Center for children, organized by UNWLA Branch 74
in Chicago, Ill.

частині Шикаго. Зараз на перших сходинках Управи наша організаційна референтка п-ні Наталія Аренд виступила з пляном заложення Світлички для дітей у передшкільному віці. Беручи під увагу факт, що ми мали б змогу охопити також дітей з родин давнішої еміграції, ця думка знайшла між членами Управи дуже прихильний відгук.

На найближчих ширших сходинках виголосила п-ні Аренд реферат про завдання й цілі дитячої світлички. Таким чином присутні членки Відділу мали змогу залізнятись докладніше із тією справою. Присутні обговорили докладно проект заснування Світлички й одногосно його одобрили.

З технічних причин не могли ми відразу зреалізувати наших плянів так, що реєстрація дітей і відкриття Світлички відбулись дня 15. вересня 1963 у приміщенні церковної залі св. Йосифа. Перед реєстрацією крім особистого контакту, що його нав'язала секре-

вагалася між 15 і 20. Першою вчителькою Світлички була п-ні Дарія Позняк, потім провадила п-ні Мирося Нагорняк, а закінчила ведення п-ні Віра Хрептовська. Для допомоги вчительці чергувались кожної суботи членки Від-

Впродовж року ми не мали змоги влаштувати імпрез, бажаючи присвятити більше уваги виховній програмі. Щойно під кінець року ми провели Свято Матері, що вже було обговорене в журналі.

Так працює й розвивається наша Світличка. По вакаціях готуємось до поновного відкриття і з радістю дивимось у її майбутнє.

Ірина Попович

ПОДЯКА

П. Осипові Мотникові складаємо шири подяку за зроблення відзнаки США в побільшенні. Ця мистецьки виконана відзнака була прикрасою залі на Свято-Жінки-Героїні в березні 1964 року і звертала на себе загальну увагу.

75 Відділ США в Денвері

Куховарські назви

У цій частині є чимало слів чужомовного походження. Вони прийшли до української мови разом із відповідними стравами. Таке явище — звичайна річ у всіх мовах. Українська мова передала іншим мовам, напр., слово борщ, а сама запозичила такі назви, як „бекон“, „бісквіт“ тощо.

Бекон — бочок, вуджене сало з прорістю, спеціально виготовлене (bacon).

Бере — рід груш.

Биток, -тка, -кі. Малі шматки битого м'яса, приготовані з підливою.

Бичок — риба (goby, bull-head).

Біб, боби — гор. Бобовий.

Бобина — одно зерно бобу.

Бобов'янка — юшка з бобу.

Бігос — страва з кислій капусти, тушкована з різним м'ясом і салом.

Біфстекс — засмажений шматок битой яловичини (beefsteak).

Білок яйця — (egg white) Білковий. Збиті білки.

Білковина — складова частина харчування.

Бісквіт, поль. „biskopt“ — солодке печиво з яєць, цукру й борошна (biscuit, sponge cake). Бісквітний.

Білорібиця — риба (White fish, White salmon).

Білуґа — риба (White star-geon). Білужний.

Білужина — м'ясо з білуґи.

Бобковець — росл.

Бобковий лист див. лавровий лист (Bay leaves).

Боровік — білий гриб (Edible boletus).

Борошно, мука (flour). Борошняний, борошенце (здрібніле).

Борщ — юшка, зварена на відварі з м'яса або грибків із закришкою з перевагою буряків.

Борщ український — на відварі з м'яса або риби з різною городиною, з перевагою капусти. Обов'язково з помідорами або квасом буряковим. Запраляється товченим салом, подається зі шматками м'яса і сметаною. В склад його входить кільканадцять родів городини і спеції (коріння). Є багато відмін борщів.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

З сумом повідомляємо членство СУА, що дня 24. березня 1964 відійшла у вічність мисткиня **Надія Білецька**. Походила з Лубенщини на Полтавщині. Революція 1917 р. застала її в Києві, де вона як молода студентка її пережила. Одружившись незабаром із молодим ученим проф. Леонідом Білецьким вона разом із ним переїхала на еміграцію. Проживала у Празі, де й закінчила в 1932 Українську Студію Плястичного Мистецтва. Від того часу брала участь у різних виставках і стала членом УСОМ у Німеччині. У 1949 р. переїхала з родиною до Канади, де також мала нагоду виставляти. З її смертю український мистецький світ втратив цінну одиницю із власним мистецьким обличчям.

Екзекутива СУА

ПОДЯКА

Дня 25. березня ц. р. передчасно й несподівано відійшов від нас у вічність наш незабутній чоловік, батько та дідусь, бл. п. **ВАСИЛЬ ЛОМЕЙ**.

Цією дорогою складаємо нашу щирю подяку всім особам, що виявили нам своє співчуття, прислали квіти Покійному, вшанували Його пам'ять участю в похороні, тим, що зложили датки на благородні цілі та заупокійні Богослужби. Рівнож дякуємо і всім тим, що старалися нас розрадити та чимнебудь допомогти в часі нашого смутку. Хай Всевишній винагородить усім за те!

Ірина Ломей, дружина
Діти та родина

ВІНЧАННЯ

Дня 6. червня 1964 р. відбулось у Дітройті, Миш., вінчання молодої **Марії Христини Подгурської**, фармацевтки, з молодим **Любомиром Зарицьким**, економістом.

Марійка Подгурська — внучка нашої найстаршої матері п-ні **К. Федорчак** і доня нашої членки п-ні **Ірини Подгурської**. **Марійка** з бабунею і мамою перешла тернистий шлях з України через Сибір, Африку аж до Америки, де вона по закінченні середньої школи вступила на **Вейнський Стейтний Університет** і успішно закінчи-

У ЮВІЛЕЙНОМУ ЗМАГУ

З радістю стверджуємо, що в вакаційному часі наші прихильниці пам'ятали про **Наше Життя**. Багато їх приєднало нових передплатниць, а п-ні **Олені Томоруг** із **Нью Гейвену** припала нагорода.

Радіємо цією увагою наших читачок у ювілейному році. Завдяки їх зусиллям напевне вдасться збільшити наш наклад!

Є останньому часі приєднали нових передплатниць:

Наталія Чаленко , Нью-Йорк	1	Ірина Сіак , Лос Енджелес (55 Відд.)	1
Анна Гентіш , Аллентаун	1	Олека Томоруг , Нью Гейвен (66 В.)	1
Н. Гаврилюк , Нью Йорк	1	Мирослава Савчак , Бруклін	1
Мирослава Луцька , Нортгемптон	1	Марія Ганас , Гемилтон	1
М. Петрівська , Австралія	1	Ярослава Зарицька , Бруклін, Н. Й.	
Олександра Майковська , Вінніпег	2	(21 Відділ)	1

Хто черговий?

АДМІНІСТРАЦІЯ НАШОГО ЖИТТЯ

Новоженці **Марія й Любомир Зарицькі**

ла студії фармації. До того **Марійка** є українською патріоткою — пластунка, що стоїть у провіді пластуництва в Дітройті і — довголітня секретарка Відділу УККА, Дітройт-схід.

Її вибранець п. **Любомир Зарицький** також пластун, син д-ра **Мирона Зарицького**, голови Укр. Лікарського Т-ва на Півн. Америку й Канаду. Його мати п-ні мгр. **Ярослава Зарицька**, вже довгі роки є в провіді 21 Відділу СУА у Брукліні.

Довгих і щасливих років молодій парі!

З НАГОДИ ВІНЧАННЯ

ЗАМІСТЬ ПОБАЖАНЬ з нагоди вінчання **Богдана Стефановича**, сина п-ва **Е. і О. Стефановичів** із **Ст. Луїс, Миз.**, складаю 5 дол. на Фонд „Матин Дитина“ для дітей залишениць

Стефанія Савицька-Матчак

З НАГОДИ ВІНЧАННЯ **Романа Мазяка** з **Улясею Шумило** — Божого благословення та довгих років щасливого життя бажаємо і в їх імени складаємо 10 дол. на пресовий фонд **Н. Ж.**

Степан і д-р Валентина Савчук

Замість квітів

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. **Якова Чериби**, чоловіка довголітньої Союзянки **Марії Чериби**, кол. голови Окр. Ради і Будівельного Комітету, складаємо 5 дол. на пресовий фонд **Нашого Життя** й висловлюємо п-ні **Черибі** наше шире співчуття.

Окружна Рада СУА в Дітройті

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу нашої дорогої членки бл. п. **Емілії Рудницької** складаємо 5 дол. на фонд „Матин Дитина“

70 Відділ СУА в Пассейку

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. **Олени Юркевич** складаємо 10 дол. на захист старих у Шикаго

74 Відділ СУА у Шикаго

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. **Миколи Миліяника**, батька п-ні **Ярослави Ціханської**, складає 20 дол. на НТШ у Сарселі

Марія Кивелюк

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. **Леонітини Дем'янчук** складають 10 дол. на Фонд „Матин Дитина“

д-р **Олег і Людмила Волянські**

ВЧИТЕЛЬСЬКІ КОРОВИ

У репортажі на тему початково-школьного шкільництва в Україні авторка Катерина Зеленська („Вітчизна“, 1964, ч. 5) обурюється на цей складник вчительського господарства. „Скільки сил вони забирають у вчителя, — пише вона. — Вранці в п'ятій учитель підхоплюється, щоб погодувати, подоїти і відправити в череду корову. А в неділю — чистити гній або заготовляти корм. Де вже там думати про серйозну самоосвіту!“

Ціла картина встає перед нашими очима. Вчитель став подібний до колгоспника, що живе не з заробітної платні, а з того, що дає присадибна ділянка і корова. Тому й уся увага його звернена в той бік. Бо, як пише К. Зеленська, „в більшості колгоспів молока та інших продуктів учителям не продають“. Звісно, що в таких умовах учитель не може працювати над собою, читати, розвиватись. Навіть інтелігентна розвага йому недоступна. Бо хоч на екскурсії до Ленінграда, Прибалтики й були путівки, то „ніхто нікуди так і не вибрався. Знов оті корови не пустили!“

За найновішою статистикою — 70% учителів в Україні — це жінки. Це вони трудяться над дітьми, несуть освіту в далекі села. На їх долю випадає підготовка програми, учнівські зшитки і докладна звітність. Зведення, графіки, пляни... А до того численні вчительські наради в районі чи сільські „кампанії“... А ще й „дитячі зобов'язання“ юних тваринників чи кукурудзководів, за яких треба зробити роботу.

А попри те все навантаження треба дбати й про власну „кормителю“ — корову. Чи уявляєте собі трудовий день такої тихої працівниці у далекому селі?

Секція Журналісток

Думка про заснування такої віринула на Світовому Жіночому Конгресі 1959 р. у Нью-Йорку. Присутні там журналістки відбули нараду й висловились за створення такої клітини при СФУЖО. Її потребу вже давно відчували всі, що пишуть. Для взаємного пізнання, для обміну досвідом, для вишколу, а головне — для кращого розвитку жіночої журналістичної служби.

Незабаром розпочались організаційні заходи. Осідком Управи Секції намічено Вінніпег, місто, де виходить два жіночі журнали й друкуються різні жіночі сторінки. Розпочалось воно закликком у пресі до всіх жінок, що пишуть. Окрім того розіслано особисті запрошення. Рівночасно з тим ішла праця над випрацюванням правильника. Ціллю Секції намічено моральну підтримку журналістичних сил, плянування їх діяльності, студіювання нових течій у журналістиці та поширення жіночої преси.

Два роки тривала ця підготовна стадія. У тому часі приймалися вписи членок та йшло з ними листування. Уконституувалась Управа Секції, що складається з п-ні Стефанії Бубнюк, голови, п-ні Лідії Бурачинської, місто голови, п-ні Наталії Когуської, секретарки і п-ні Іванни Зельської, скарбнички. Намічено напрямні праці і завдання на найближчий час.

У вересні 1961 р. появилася перший обіжник Секції, що можна вважати початком її діяльності. У ньому подано список 22-ох членок-журналісток, що приєднались. Із цим гуртом розпочалась праця Секції за напрямними, поданими в правильнику. Контакт між Управою й членками прохо-

див з допомогою обіжників та листування.

До рямок правильника та думок обіжників членство додало свої цінні сугестії. Це було — проведення короткого вишколу в нових методах журналістичної праці, видання власного альманаху чи збірника, введення власних виказок і т. п. Управа висувала в обіжниках заохоту до писання і вдосконалювання в дописах із місць, репортажах, інтерв'ю та оглядах політичних подій.

Членства щораз більше прибувало. Під теперішню пору начислюємо 32 членки, що володіють пером. В тому є 13 членок із ЗДА, 12 із Канади, 2 з Англії, по одній із Франції, Німеччини, Бразилії й Аргентини. Є між ними редакторки жіночих журналів чи сторінок, постійні кореспондентки, що звітують про події своєї місцевості, спеціалістки, що відзначаються в репортажах чи інтерв'ю і врешті фахівці різних ділянок, як педагогіччч народнього мистецтва. Велика різноманітність напрямів і талантів відповідає теперішньому розгалуженню української преси.

Немає між членством представниць молодого покоління, що вже пробує сил у журналістиці чи то з замилювання чи з професійного вишколу. Велика шкода! Туди слід звернути тепер пильну увагу, щоб приєднати ці молоді сили до спільного гурту.

Слід згадати ще про почини Секції, що впливають із її пляну праці. Це є архів Секції, створений при Управі в Вінніпегу, який провадить дуже дбайливо п-ні Іванна Зельська. Тут зберігається вся жіноча преса та вирізки всіх українських статей жіночого пера у вільному світі.

Д-р Наталя Пазуняк

Mrs. Natalia Pazuniak Ph.D., Secretary of the World Federation of Ukrainian Women's Organization, attended the Congress of International Women's Alliance in Trieste, Italy

ДЕЛЕГАТКА НА КОНГРЕС

Дня 5. серпня вирушила з ЗДА п-ні д-р Наталя Пазуняк, представниця СФУЖО, на Конгрес Міжнар. Жіночого Союзу в Триєсті. Як довголітня секретарка СФУЖО п-ні д-р Пазуняк має всі дані репрезентувати Федерацію на міжнародному ґрунті. Завдяки своїй спеціальності (українська мова) п-ні д-р Н. Пазуняк має вже ім'я в крузі славистів.

П-ні д-р Наталя Пазуняк — уродженка Києва, але дитинство й юність провела на Волині. Скоро виявила замілювання до мовознавства й при університетських студіях вибрала цю спеціальність. Студії розпочала у

З кінцем 1963 р. Управа Секції зробила спробу оцінки всіх жіночих сторінок, що появляються в українській пресі. Її зладила п-ні Лідія Бурачинська на підставі появ того року й розіслала членкам Секції й до української преси.

Найближчим проектом Секції є влаштування Зустрічей Журналісток у більших осередках для пізнання нових методів праці й обговорення їх. Це дасть напевне поштовх до поживлення праці й притягне нові сили.

П'ятий Літературний Конкурс СФУЖО

П'ятий Літературний Конкурс, проголошений Світовою Федерацією Українських Жіночих Організацій і уфундований Марусею Бек, б. президенткою Миської Ради Дітройту, закінчився постановою Мистецького Жюрі на засіданні дня 20. серпня 1964 р. у Філадельфії. Темою Конкурсу була оригінальна сценічна п'єса або інсценізація існуючого твору, в осередку якого стоїть небуденна жіноча постать.

Жюрі розглянуло 11 творів, що наспіли. Хоч формально вони відповіли вимогам Конкурсу, проте не відповіли вимогам літературної нагороди, і тому Мист. Жюрі постановило її в цьому Конкурсі не уділювати.

Однак Жюрі вважає гідним відзначення два надіслані твори, а саме:

ПОВОРОТ, драматичний етюд, якого автором по відкритті конверти виявилась Катерина Штуль із Парижа.

ПОМСТА КНЯГИНИ ОЛЬГИ, інсценізація, якої автором по відкритті конверти виявилась Маргарита Пилипчук із Ст. Кетрінс.

Дальше Жюрі стверджує, що твір Олександри Ковальської **ДЕБЮТ**, скеч, не підходить до теми Конкурсу, але своїми позитивними сценічними вартостями може послужити для іншої цілі.

За Мистецьке Жюрі:

Грина Пеленська, голова
Оксана Керч, секретар
Д-р Григор Лужницький, член

Львові, продовжувала їх у Мюнхені, а закінчила ступенем доктора філологічних наук у Філадельфії (Пеннсилвєнський університет). З того часу навчала української мови в академії і каледжі СС. Василіянок у Філадельфії, а в шк. році 1963-64 провадить лекторат на Курсах Українознавства Пеннсилвєнського Університету.

Секретарем СФУЖО п-ні д-р Пазуняк стала в 1957 році. Брала участь у Конгресі Міжнар. Жін. Ради в Монтреалі в 1957 р. і виготовляла численні доповіді на інші міжнародні конгреси. На теперішній Конгрес зладила звіт із діяльності СФУЖО та підготувала матеріали з інших ділянок. Та найважливішою працею, яку іменем СФУЖО зложила на Конгресі — це огляд релігійного переслідування в ССОР пера о. д-ра І. Нагаєвського, яку автор зладив на запрошення Управи СФУЖО.

Першою зупинкою представниці СФУЖО в Європі став Париж. Тут мала нагоду стрінутися зі співробітницями СФУЖО — пп. Ніною Коваленко, Ангелою Ковальською, інж. Катериною Штуль та членками Управи Союзу Українок Франції пп. Анною Пастернак і Любою Вітошинською. Чергова зустріч відбулась у Мюнхені, де п-ні д-р Пазуняк побачилась із п-ні О. Бойко-Сулимою, головою ОУЖ Німеччини. Дальша дорога вже повела її прямо до Триєсту, де 19. серпня відбулось відкриття Конгресу.

Як представниця запрошеної орга-

нізації п-ні д-р Н. Пазуняк мала корисні умовини, хоч і не користувалась правом делегатки. Про перебіг Конгресу та наш виступ подамо в черговому числі.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

З сумом повідомляємо українське зорганізоване жіноцтво, що дня 30. квітня ц. р. померла у Відні видатна українська піаністка **Наталя Пігуляк-Лянґ**. Покійна була уродженкою Буковини й походила з відомої патріотичної сім'ї. Вже в ранньому віці проявився в неї музичний талант. Свою музичну освіту вона завершила в Віденській Музичній Академії спеціалізуючись у двох інструментах, скрипці і фортепіяні. Виступала з концертами на Буковині й у Галичині, а в останніх роках у Відні. Була співосновником Українського Музичного Інституту в Чернівцях і провадила його довгі роки. Залишила ряд композицій, що чекають видання. Мала зрозуміння для праці організованого жіноцтва і входила до Управи Українського Жіночого Союзу у Відні.

Дня 5. травня відбувся похорон і українська громада Відня провела її в останню дорогу. Полишила у смутку чоловіка і дві дочки.

Управа Укр. Жін. Союзу

На сторожі здоров'я

Д-р Домна Гупало-Ясінчук

Алергія

В Україні багато людей ані не чуло про якусь алергію, але як взяти під увагу, що майже половина американців має якийнебудь рід цієї недуги, а з того около двадцять мільйонів таку тяжку, що мусять звертатися до лікарів за допомогою, то ми повинні присвятити цій справі трохи часу і місця.

Слово „алергія“ означає — змінена реакція. Цю назву вигадав австрійський учений, лікар дитячих недуг Піркет (1874-1929), щоб означити зміни в реакції шкіри на туберкулін. З часом цю назву поширено на всі подразнення внаслідок підвищеної чутливості. Це значить, що деякі люди є надмірно чутливі на деякі чинники, які для пересічної, нормальної людини є зовсім нешкідливі. Наприклад кожен знає, що деякі люди дістають висипку по суніцях; тут немає нічого злого в суніцях, але деякі клітини тіла даної особи стали такі чутливі, що суніці діють на них неначе отрута.

Алергія має багато причин і проявляється дуже різноманітно, залежно від того, який рід тканини є заатакований. Подразнення носової слизниці викликає сіну горячку (ця назва походить від слова сіно, hay fever), що проявляється пчиханням, секрецією і затканням носа, сльозами, свербінням і запаленням очей. Заатакування слизниці, залоз і гладких мускулів бронхів проявляється астмою, а захворювання кровних судин шкіри викликає висипку, сверблячку, запалення так, що алергія може проявлятися як сінна горячка, астма, висипка на шкірі, болі голови, завороти, заворушення травлення, розвільнення, захворювання суглобів. Деякі люди реагують сейчас а інші по якимсь часі, а також одна і та сама лю-

дина може рівночасно бути вражлива на один, два або й більше чинників. Наприклад — немовлятко, завинене у м'якенький, вовняний шалик, як його вивозили на прохід у холодний день — дістало висипку, бо було алергічне до вовни. Відтак ця сама дитина, кормлена матір'ю дістала признаки астми. Лікарські досліди виказали, що воно вразливе на рибу й оріхи, а ці речі любила їсти мати і своїм молоком передала посередньо дитині. Як дитина перейшла на звичайну їжу, дістала висипку, бо була алергічна до коровячого молока.

Властива основа алергії є невідома, але є дуже багато причин, що її викликають і їх називаємо „алерджінами“ Практично алерджіном може бути яканебудь річ. Недавно було в часописі, що якась жінка була алергічна до грошей. Щонебудь у воздуху, що вдихується, як порох, фабричні випари, випари з автомобілів, стаєн, Д.Д.Т., тваринна шерсть, на весні пил із трав і квітів можуть бути алерджінами. Деяка їжа, головно білковини, протеїни може спричинити заворушення травлення алергічного характеру, але може викликати також висипку, мігрени, болі голови. Крім того їжа може викликати також алергію носа, бронхів або шкіри, бо дістається до них через обіг крові. Деяка їжа викликає частіше реакцію ніж інша. Наприклад морська їжа або суніці часто спричинюють висипку, чеколяда мігрени або інші болі голови. Деякі речі як яйця, коріння не шкодять як їсти їх умірковано, але споживані у більшій кількості — викликають алергію. Багато ліків, як напр. пенісілін може спричинити навіть смертельну реакцію, так званий анафілактичний шок. Деколи дитина, вражлива

на коровяче молоко, може пити його без злих наслідків, коли його переварити. Людина може дістати рівнож зміну реакції наслідком дотику деяких річей. І так косметики, футра, вовна, фарбовані матеріали, а навіть соняшне світло чи надмірна горяч можуть також викликати алергію шкіри, що звичайно проявляється висипкою.

Нероз по інфекційних недугах в організмі заходять такі зміни, що людина стає більш склонною до алергії. Наприклад по коклюшеві (whooping cough), корі або запаленні легенів діти деколи дістають астму. Також атмосферичні зміни, погане травлення, газу, простуда, нервово перодраження, гризота викликають і згіршують стан хвороби. Дідичність відіграє велику ролю. Майже в кожному другім випадку хтось у родині є алергічний. Коли батьки обидвоє, то в 75% можна сподіватися, що їхня дитина до 10 літ підляже цій недугі, коли одне з батьків то у 50% і то у пізнішому віці — до 20 років. Що слаба дідична обтяженість, тим пізніше в житті дитини проявляється алергія. Вона не є все одного і того самого роду; один член родини може мати астму, а другий мігрени чи висипку; це залежить від того на якого роду подразнення людина є виставлена, як часто і в якій силі, якими дорогами ці подразнення дістаються до організму, як також якого типу підфізичним оглядом є дана одиниця. Люди в Україні жили у чистій атмосфері, були менше виставлені на різні шкідливі впливи, жили більш природним життям, тому то були сильніші, більше відпорні і алергія у нас була рідкістю.

Розпізнати алергію не є легко. Дуже важне є вивідати докладно історію хвороби: чи ще хто в родині має алергію, вік недужого а також вік, в яким появились перші признаки, чи були тяжкі і як часто появлялися, чи є в сусідстві які фабрики, стайні, якого роду постіль, умеблювання, чи є які звірята в домі. Може признаки проявляються внаслідок якогось особливого подразнення.

Користаймо з досвіду

Ликерія Мачук

Буковинські страви

У нашому харчуванні маємо чимало регіональних відмін. Їх завдячуємо місцевим умовам, підсонню, а то й смакові мешканців. Чому не зазнайомитись із ними?

Починаємо зі страв моєї тіснішої батьківщини — Буковини. Подаю кілька, найбільш уживаних, і прошу їх випробувати. Рада буду почути, як вони смакували! А може й читачки з інших частин України поділяться своїм досвідом із нами?

Стравоспис:

Салата з баклажанів

Риба в помідоровій підливі

Курка з рижом

Медовий торт

Салата з баклажанів

Потрібно:

один баклажан сер. величини
3 цибулі сер. величини
пушка помідорів
2 великі солодкі паприки (перець)
кілька ложок оливи

Поставити пекти баклажан на залізній плитці, обертаючи на всі сторони. В тому часі покрити цибулю на скибки і паприку покроїти на смужки. До сковороди налити досить оливи, вкинути туди цибулю й паприку і нехай смажиться. Коли городина зм'якне, тоді додати помідори, щоб смажилось разом. Спечений баклажан сполокати зимньою водою, щоб можна тримати в руці й обирати з нього шкірку, що добре сходить. Покласти до щидила, щоб зійшла з нього вода. Коли зійде, тоді розірвати на кусники і вкинути до смаженої городини, нехай пересмажиться, аж випарує рідина. Коли википить, тоді зняти з кухні. Коли простигне, перепу-

Відтак лікар досліджує докладно всі органи, кров і моч, щоб упевнитися, що вони є зовсім в порядку, а опісля робить відповідні тести, щоби винайти причину та запобігти лихові.

стити через м'ясорубку, посолити до смаку й коли потрібно, додати трошки оливи. При поданні прикрасити платками помідорів або цитрини.

Примітка: При подаванні, коли хто любить, може додати цитринового соку або перцю.

Риба в помідоровій підливі

Потрібно:

пачка замороженої фльондри
одна велика цибуля
одна морква
5—6 зерен англ. перцю
1 лавровий листок
1 пляшечка Chili Sauce
трохи помідорового соку
¼ ф оливок
маленька склянка доброго вина
кілька ложок оливи

Заморожену рибу лишити, нехай розтане. Обмити зимною водою і покласти в щидилі, щоб вода стекла. Посолити добре. На сковородку налити доволі оливи. Обсушену рибу обгачати в борошні, перемішаному з тертими сухариками. Покласти на гарячий товщ і обсмажити легко з обох боків. Складати на таріль. Скінчивши обсмажувати рибу, вкинути в ту ж оливу терту на терці цибулю і моркву сер. величини. Додати перець і лавровий листочок, нехай смажиться разом. Коли морква з цибулею зм'якнуть, додати 2/3 пляшечки підливи „Чілі“, трохи помідорового соку до пиття, а коли потрібно то й кип'ячої води. Треба, щоб постала доволі рідка підлива, що буде варитись около пів години. Коли б рідина трохи виварилась, долляти трохи води. Потім у ту кип'ячу підливу вложити лопаткою печену рибу. Нехай закипить кілька разів із рибою (не мішати ложкою, а тільки рухати сковородою, щоб усе добре перейшло). Потім додати обмиті цілі оливки, а коли хто любить — склянку вина. Пробувати, чи не треба посолити.

Відставити, нехай прохолоне. Зляти підливу уважно до глибокої салатниці і класти туди кусники риби, щоб покрити. Подається холодне.

Примітка: Частини риби треба порізати на відповідні великі кусники. Завеликі кусники трудно всмажити, а замалі незручно укладати.

Курка з рижом

Потрібно:

курка середньої величини
3 горнятка рижу
3 цибулі сер. величини
олива, масло
сіль, перець

Частинки курки покласти у глибоку посудину на гарячий товщ (половина масла, половина оливи). Зарум'янити з усіх сторін, прикрити й підлити водою. Душити аж м'ясо буде на половину готове.

У міжчасі смажити дрібно покриті цибулі на ясну краску. Помитий риж дати до цибулі, перемішати, додати солі й перець та вимішавши добре, тим усім залляти курятину і додати кип'ячої води стільки, щоб воно цілком усе покрити. Варешкою все впорядкувати, бо потім мішати не можна.

Засунути в піч на 350 ст. на пів години.

Примітка: Коли є в печі, слідкувати за тим. Коли риж є засухий, а вода википіла, можна долляти кип'ятку.

Медовий торт

Потрібно:

1 ф борошна (муки)
½ ф меду
3 цілі яйця
ложечка поташу
½ ф цукру
кусник масла (не мусить бути)

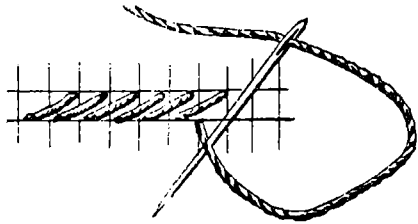
Цілі яйця втерти з цукром. Влити туди мід і якщо є масло, тоді дати й його. Дальше всипати поташ і борошно. Замісити все добре рукою. В тій самій мисці прикрити і поставити до холодильника на 24, а навіть 48 годин.

Потім виїняти. Вимастити тортівницю маслом і висипати мукою. Тісто поділити на 8 частин і тачати до величини тортівниці. Виложити і пекти у вигрітій печі між 300 і 350 ст. Коли лиш трохи

Українське ВИШИВКА

Вишиваймо

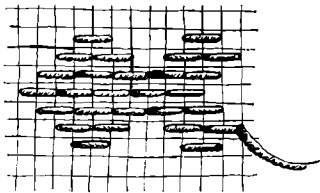
До дуже популярних українських швів належить яворівський. Свою наз-

„Шнурок“, засадничий яворівський шов

„String“ basic stitch of Yavoriv

ву завдячує околиці Яворівщини, звідки виводиться. В інших околицях України такого вишиття немає, тому

Набірування, шов, яким виповнюють серединку взору

Simple satin stitch „nabiruvannya“, used in the Yavoriv region

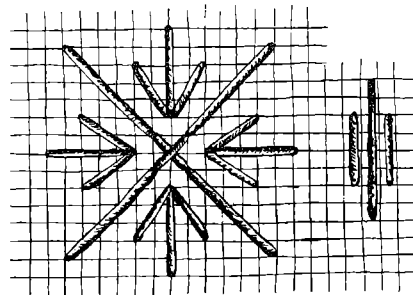
рум'яне, тоді виийнати. (Коли є 5 хвилини у печі, треба вже заглянути). На один торт вистачає 4 кружки. Дальші кружки можна схвати, переложивши восковим папером.

Начинка: До цього торта годиться маса з битої сметанки з меленими горіхами. Але тому, що перекладати треба тричі, то можна чергувати цю перекладку з чеколядовою.

Втерти чвертку масла (4 унції) з цукром-мучкою. Вбити чвертку сметанки (heavy cream), вимішати разом. Окремо змолоти жменю ліскових оріхів, засмажених, і вимішати.

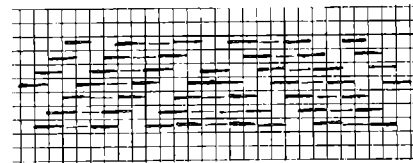
До чеколядової маси слід дати свочевиий підклад. До цього найкраще підходить повило зі сливок або морель, заправлене доволі сильно цитриновим соком.

є здогади, що шви і взори занесені в цю околицю якимсь чужим плем'ям. Та впродовж віків вони достосувались до українського смаку і формою та

„Зірка“ — мотиви, покидані по середині яворівського взору „Star“ motif, of the same region

кольором не відбігають від інших вишивок. Все ж таки зберегли певну

Вузкий взір, виконаний набіруванням. Грубші риски виконані вишневим, а тонші жовтим кольором.

Small design made by simple satin stitch. Wider lines mark red, and thinner yellow threads

своєрідність і є дуже люблені серед широкого загалу.

Яворівські шви не творять окремої

техніки вишивання. Це є радше збір різних швів, відомих під іншими назвами. І так в одному взорі знаходимо скісний шнурок, плетінку або косичку, набірування, пряме настилування, обмітку, штапівку. Тільки зіставлення їх є питома для того роду взорів та й кольорування їх спеціальне.

І так зіставлення швів основане на підставі побудови нашої вуставки. А саме — на доволі тяжкій підставі з різнокольорових скісних шнурочків і косичок є зміщена середуша смуга, утворена ромбами, хрестами чи зірками. Часто вона розбита на дві рівнобіжні. Виконана набіруванням або настилуванням. Вгорі ряд шнурочків чи косичок повторяється з тим, що верх узору викінчений зубцями, як звичайно у вуставках.

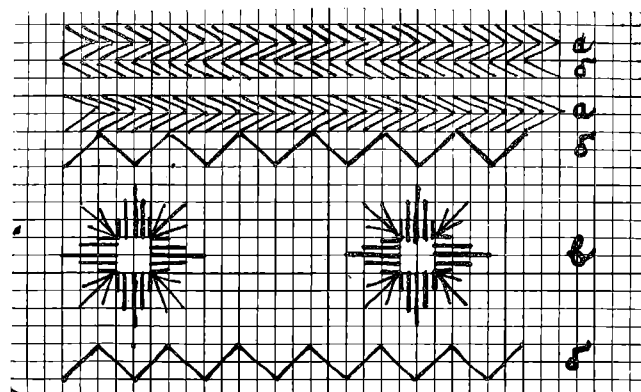
Кольорування яворівського взору незвичайно живе. Широка скаля червоних, помідорових і помаранчевих відтінків перервана тут і там лиш кількома чорними смужками та поодинокими зеленими і дуже зрідка синіми шнурочками.

ЯВОРІВСЬКІ ШВИ

1. **Скісний шнурочок.** Беручи по дві нитки полотна, виконуємо півхрестик. Стібки чергового шнурочка кладемо в тому самому напрямку.

2. **Косичка.** В засаді це є хрестиковий шов з одним продовженим раменем. Зветься також „ретязем“.

3. **Набірування.** Шов подібний до настилування. На голку набирають парне число вертикальних ниток. Ко-

Яворівський взір
Design of the Yavoriv region

ДОБІР РОСЛИН

Заложити собі город у ЗДА не є проблемою. Є багато фірм, що займаються проєктуванням і насадженням. Усі вони рівночасно доставляють рослини і в першій мірі є їх продавцями. Отже їх менше обходить, як ті рослини будуть там рости і хто їх буде доглядати.

Тим часом кожен городець мусить складатись із рослин, що йому відповідають. Грунт, навітлення, опади, змога підливання — це основи, на яких ми рішаємось улаштувати городець коло хати. Найскромніший мусить складатись з цибулькових, зимотривалих билин і однорічних квітів. Одні одних доповняють. Коли в нас самі однорічні, тоді городець до половини травня лустий. А в нашому квітнику повинно цвісти і розвиватись від ранньої весни до пізньої осені. Цибулькові — крокуси, туюпани, гіацинти оживляють наш городець уже ранньою весною. На зміну їм у травні розвиваються і починають цвісти дволітні — незабудьки, братки і картузи та зимотривали билини, а від травня до жовтня арабіс, гайлардія, рудбекія, флюкси. Закінчують сезон квітнення пізні хризантеми, десь у половині

жен дальший стібок кладуть правіше від попереднього на таку ж кількість вертикальних ниток тканини, що займає цей попередній стібок. Наприклад — перший стібок охоплює чотири нитки, то другий посувається на дві нитки дальше і знов покриває собою чотири нитки тканини.

4. **Штапівка.** Цей шов служить звичайно для викінчення взору вгорі. Спершу шують половину взору в одному напрямі, а потім ідучи назад (зліва направо), покривають стібками всі проміжки на лицьовому боці.

5. **Пряме настилування** виповняє не раз середущу смужку (замість набірування) або викінчує взір угору зубцями.

6. **Зірка.** Окрему комбінацію швів вимагають зірки, вміщені в середущій смузі. Вони виконані прямим настилуванням, штапівкою.

Слід додати, що хоч побудова яворівського взору взорована на вставці, проте на Яворівщині його там не вишивають. Він є призначений для „бавниці“, себто чоловічої опаски, що нею молодиця обвиває голову під хустку. Вишивку „бавниці“ видно зпереду над чолом.

грудня. Однорічні відповідно дібрані цвітуть на зміну цибульковим і дволітнім від червня до жовтня. Також там, де з якихось причин не маємо билин, висаджуємо однорічні.

Саме розложення рослин у городці дуже важне. Стара поговорка каже: для городника новий рік починається у серпні.

Роман Коцик

ВКАЗІВКИ НА ОСІНЬ

Огляд моди цього сезону приносить багато новин. Жакети костюмів продовжились, досягаючи бедер, зате спідничка скоротилась на 1—2 пальці і кінчається саме на коліні. Крій більш прилягаючий, хоч не тісний. Багато плащів і костюмів злегка підперезаних пояском. Повернулись хутряні коміри й дуди. В комірах велика різноманітність, ними викінчені майже всі плащі й костюми.

Сукні „після п'ятої“ — це злегка розмашні творива з глибоким вирізом зпереду і ззаду. Вихідна сукня під плащ — це вигідний „шифт“, скроений за лінією „А“. Найбільш уживаними кольорами буде чорний на вечір, а сливковий на день. Та найбільшою новинною стане вихідний костюм, із коротким плащем чи жакетом і відповідно скроеними штанами. Їх побачимо там, де досі жінки так не показувались. Однак це й так призначене лиш для струнких красунь!

Капелюхи більш вибагливі, як були. До цього складне і важке взуття: чобітки і важкі вовняні панчохи в різних кольорах.

Отже нас чекає елегантний і веселий модний сезон!

Олена Літинська-Санторе

Господарський порадник

ГОРНЯТКА У ПРИПИСАХ

У куховарських приписах слід подавати докладну міру, чи то давню європейську, чи нову американську. Якою мірою може бути горнятко? Адже горнятко може бути різної величини. Тоді все печиво пропадає.

Мені особисто на тому не залежить, бо я маю в печенні велику вправу. Але другі, що в варенні чи печенні — початківці, часто жаліються на те, що їм не вдалося. Прошу на це в журналі звернути увагу!

Стефанія Коваленко

У нас уже часто писалося про те, чому ми подаємо виміри в горнятках, ложках чи ложечках. Цей спосіб прийняли новітні куховарські книжки тому, що не всяка господиня має вдома вагу, а кожна легко може придбати стандартне горнятко чи ложку. Такі горнятка продаються в усіх крамницях із домашнім приладдям.

Однак, щоб і ті господині, які не мають таких горняток, могли користатись з наших приписів, будемо давати в кожному числі перелік головних харчових продуктів із горнятком на вагу.

Ред.

ВАГИ І МІРИ

Масло — 1 ф — 2 горнятка — 14 ложок

Борошно (мука) — 1 ф — 3 горнятка — 33 ложки

Цукор — 1 ф — 2 горнятка — 14 ложок

НАЙЛОНОВА СІТКА

Дорога тітко Марійко!

Ваші поради про миття горшків пригадали мені один дуже добрий засіб, щоправда, не торкається посуду, але інших потреб. Це є найлонова сітка, що її можна дістати в 10-центових крамницях. Я купую її на ярд і прикроюю зручні ганчірки з того. Ця сітка тверда, шорстка й дірчаста і дуже корисна при чищенні. Наприклад — нею дуже легко вимити ванну чи умивальницю у купальні і тут же розвісити, виполокавши її. Також дуже легко чистить забруджене дитяче вбрання, що його нераз не доперешся. А саме — намити забруджене (болотом чи мазюкою) місце, покласти на рівну поверхню й терти міцно такою ганчіркою з сітки. Побачите, як скоро бруд зійде!

Сітка корисна й тим, що дірчаста, її легко виполокати й вона скоро висихає, отже більш гігієнічна, як ганчірки з іншого матеріалу

Молода господиня

Розрада для моєї доні

Мило мені відновити передплату за такий журнал! Не тільки мені він є розрадою по фабричній праці, але також моїй доні в Англії, що лдовділа перед роком. Вона й її дві доні знаходять там, кожна щось для себе!

Іванна Шелевич, Шикаго

- Ukrainian Woman -

Focus for the Future

If you are anxious enough to know how many women in the USA work, and what kind of work they perform, the statistics published by the Department of Labor may supply you with the information required. About one-third of the USA labor force are women and one-half of them are married and maintaining a home.

Majority of these women work in semi-skilled jobs, in manufacturing and service industry. There are comparatively few women working in professional fields and, particularly, in the field of science and engineering.

Many women do not continue their education to the advanced stage, many women feel they will marry and will never need training for work. Then, when they later on seek employment they are unprepared for any position that is commensurate with their potential. They have to take lesser jobs where they feel disgruntled, underestimated.

Consequently they become disappointed, unhappy and advocates of "feminine mystique," whereby the woman's place is home and home only, her life being interspersed with fashion, social activities, PTA meetings and the like.

It is the fact that there is less and less need for unskilled workers on the labor market. Part-time jobs, so popular with housewives, demand excellent skills that must be kept in constant use or in training. New fields of work that open need totally new skills and a woman must be prepared in the course of her life to undergo several refresher or retraining courses.

Planning a new career is not an easy task. A young woman like her older sister should pro-

ceed cautiously and wisely in the choice of field of her endeavor. In both instances a mistake may be costly and, in case of a mature woman, irreparable.

Women's organizations provide active and community minded women with several opportunities for gaining insight in many facets of life and for developing her skills and interests. There she learns organization, responsibilities, she learns ways of handling people and managing affairs. There she is able to test her interests and abilities. Many a successful woman politician or a business or career woman started her career within a woman's organization.

There were three major women's conferences held in the last three months and it was obvious from the reports that various fields are wide open for those women who have enough courage and perseverance to accept the challenge.

Business and Professional Women's Club, N. Y. State held its annual Conference in Lake Placid, N. Y. This writer attended the conference through courtesy of Miss Marion Jones and Mrs. Evelyn Harrington of BP&W of Rome, N. Y., and Mrs. Roslyn Burrows, Chairman of World Affairs, BP&W, N. Y. S. It was very encouraging to see the great number of business and professional women (600) attending this conference. The conference stressed the need for the professional woman to participate actively in community and governmental activities at all levels and her responsibility for improving educational, professional and social standards of women.

Shirley Thomas in her paper on **Women in the Space** reported

on the First American Institute of Aeronautics and Astronautics Annual Meeting held in Washington, D. C. (June 29-July 2, 1964) and called attention of the public to the fact that there is room for women-space scientists and engineers. Symposia held by the AIAA especially for women, created great interest among women as well as men and the industry as a whole.

First International Conference of Women Engineers and Scientists organized by the Society of Women Engineers (USA) proved interest of women from all over the world in engineering and science. This conference was held in New York (June 15-21, 1964). About 600 women attended who represented 35 nations. Participants of the conference discussed various important technical problems ranging from city planning to space science and also held a Symposium on Developing Engineering and Scientific Talent among young women.

Many more women's conferences are held throughout the world. All of them stress the need for an educated and enlightened woman. Such a woman is needed in professions, in the community, at home. A young woman is encouraged to go to college and to stay there until she obtains an advanced degree. An older woman is encouraged to return to college to refresh her long forgotten skills or to learn new ones. There is plenty of room for a woman professional, a business woman, a highly skilled woman-technician.

It is about time that women start to develop, to cultivate and to pamper one more part of their anatomy — and that is BRAIN.

Helen S. Prociuk.

Sophia Yarnall Jacobs, Volunteer Leader

By Mary Dushnyek

Mrs. Sophia Yarnall Jacobs is known throughout the world for her inspired leadership in human and race relations. We know her also as the President of the National Council of Women of the United States, of which the UN-WLA is a member. Mrs. Jacobs was first elected president in 1959 and is now serving her second term.

The dynamic but modest "Sophy," as she is affectionately known, was born in Haverford, Pa., and attended Bryn Mawr College. Early in her career she wrote articles for such magazines as **Good Housekeeping**, **Reader's Digest**, **Scribner's** and **House Beautiful**. She has two children, a son and daughter.

As a Philadelphian, one of her chief interests was the Philadelphia Orchestra Club of which she was executive secretary and later promotion manager of the Philadelphia Orchestra. It was through her association with Marian Anderson and others that she first became aware of racial discrimination in the arts. Following in the footsteps of her great-great aunt, Lucretia Mott, one of America's foremost women's rights pioneers and Suffragettes more than a hundred years ago, Mrs. Jacobs became a champion of the rights of Negroes as well as women of all races. She has served as president and chairman of the board of the Urban League of Greater New York and is a member of the Board of the National Urban League. In addition, Mrs. Jacobs is a trustee of Howard University in Washington, D.C. and vice chairman of the American Civil Liberties Union and of the American Committee on Africa. In 1957 she visited Ghana, Nigeria and Liberia on behalf of the NCW, to learn more about the status of women in those developing countries.

In 1959 Mrs. Jacobs was one of

two women to go to Moscow in the first "woman-to-woman" exchange between the United States and the Soviet Union. Upon her return to the U.S., Mrs. Jacobs said, although "convinced that one of the chief hopes for

Mrs. Sophia Yarnall Jacobs, President of the National Council of Women of the United States

better relations is exchange of people, the people and friendship effort has not eliminated the campaigns of vilification which continue unabated among communist-controlled youth, people and other front organizations, and freedom of information does not exist." She also stated that American women representatives going to the Soviet Union should have thorough knowledge of the type of pressures and questions they are likely to encounter. It is difficult for Americans to evaluate what they see, for our systems are and have been so different for centuries. Too many American tourists she met were making superficial and naive judgments based on the outward friendliness displayed. Mrs. Jacobs said the two Soviet women who had been in the United States for a month seemed less rigid and dogmatic than their colleagues. Mrs. Jacobs concluded, "We are grateful for

the opportunity we have been given and we return to our own country appreciating it as we never have before."

As NCW-U.S. president in New York City, the home of the United Nations, Mrs. Jacobs has worked for the promotion of International Hospitality for U.N. representatives in the United States.

In addition to her membership on the President's Commission on the Status of Women, where she serves on the Political and Civil Rights Committee, President Johnson recently appointed Mrs. Jacobs to the newly-created National Citizens Committee for Community Relations.

A merited honor was paid to Mrs. Jacobs in April 1963 when the American Women's Association bestowed on her its Award for Eminent Achievement as an "inspired volunteer leader in movements for human rights and world peace."

WOMAN EDITOR OF M.M.M.

The International Council of The World Movement of Mothers (M.M.M.) has as editor of its review, Mrs. Monique de Vaublanc, one of its distinguished members. Mrs. de Vaublanc is well acquainted with Ukrainian women as The World Federation of Ukrainian Women's Organizations is a member of M.M.M.

Coinciding with her youth was World War II. Although this postponed her studies for a time, she eventually managed to enter the University of Lyon, where she majored in psychology and sociology.

From its very founding in 1947, the World Movement of Mothers attracted her; and she worked in it so diligently that in 1955 she entered its international secretariat. Later, in 1962, she became editor of the M.M.M. review, "News and Documents." Immediately thereafter she formed an Editorial Board of international representatives: Germany, France, Ruanda, United States and Ukraine in exile.

Luba Vitoshynska
Paris, France

OUR REPORTS

In our article "Let's Communicate" (Our Life, Sept. 1963) we addressed our English speaking Chapters, asking their contributions for our English pages. We did not care what kind of report it would be — even a letter with the next events would do it.

It worked. Previously we had but two corresponding Chapters, Branch 37 in Detroit and 72 Branch in New York. Now more of them send in their reports. The above mentioned Branches continue sending in their reports as before. Reports have come in from Mrs. Amelia Roche 52 Chapter, Philadelphia, Pa., and detailed ones from Mrs. Gregory Nazark, 58 Chapter, Detroit, Mich. and from Mrs. Michael Bochar 60 Chapter, Cleveland, Ohio. These reports give us a good outlook on their work. The newly-founded 78 Chapter in Washington, D. C. is sending its reports bilingually from Miss Vera Dowhan and Mrs. Myroslava Skaskiv.

Regional Councils also sent their reports. The New York, Detroit and Philadelphia Councils have had fine events which should interest every UNWLA member.

It is encouraging indeed. We are grateful to our contributors who sent us their news. Through these small news on our pages they are linking their work with the whole UNWLA family. Although there are Chapters which did not report at all we are sure they will. Let's communicate then.

In case there is no time for an article or a report send us your minutes. Or simply a letter with your plans and worries. It will inform us more closely about your work and will give a few items for the "Ukrainian Woman."

UKRAINIAN FASHIONS

At the Ukrainian Day Program held on Sunday, July 19, 1964 at the New York World's Fair, several folk costumes were modeled. Mrs. Helen Smindak, social columnist of the Ukrain-

Ukrainian folk costumes, modeled at the Ukrainian Day Program on July 19, 1964

ian Weekly, read the commentary. It was worked out together with Miss Joanna Draginda, Cultural Director of the Detroit Regional Council of UNWLA.

Fourteen costumes were demonstrated — Kiev, Poltava (two), Yavoriv, Hutzul (four), Lemko, Horodenka, Kolomyya, Zalischyky, Sniatyn, Borshchiv. Five of these were the property of UNWLA Regional Council of Detroit.

Beside that modern daytime dresses were modeled — a two-piece wool costume by Miss Irene Nawrotsky and an evening dress by Miss Natalka Hloba.

Thus Ukrainian folk art was shown as it was originally designed in its own area, on original costumes, and now applied on modern dresses of the everyday life of this era.

FROM LETTERS TO REGIONAL COUNCILS

Mrs. Veronica Cehelsky
Regional Council President
Philadelphia, Pa.

Dear Mrs. Cehelsky:

Although I had hoped to write this note to you much before this, nevertheless I do not feel that it could ever be too late to congratulate the Ukrainian community of Philadelphia for its participation in the Sixth Folk Festival at Convention Hall on

April 25 and 26. In your official capacity as General Chairman may I congratulate you, your various committee members and your participants, on an exhibition for which you should all be rightfully proud.

The splendid job of management and organization was visible in every aspect and every detail. The exhibit and food booths grandly displayed the heritage and culture of which we are all so proud. Music has always been a source of international communication, no interpretation of which could have been more enjoyable or more complete than the spectacular performance of the dance group.

The Ukrainians of Philadelphia have contributed much to the wealth of the city and the recent festival enabled them to share some of that wealth with others.

My best wishes to you and to all who made this exhibition possible.

Sincerely,

Vera A. Dowhan
Washington, D. C.

OUR LIFE

Edited by Editorial Board
Published by the Ukrainian
National Women's League
of America, Inc.
4936 N. 13th St.
Philadelphia 41, Pa.

ГАЛИНКА — ПРАЛЯ

Нині соняшна погода,
Вітерець тепленький —
Скористалася з нагоди
Галинка маленька.

Позбирала всі суконки
Лялечки Марічки,
Сорочинки та панчішки
Навіть черевички!

Попрохала мила в мамі,
Теплої водички:
— Я, мамусю, буду прати
Всі речі Марічки.

— Глянь, Марічко, ось тут
книжка,
Малюнки гарненькі.
А ось цяцьки, грайся ними
Чемно та тихенько.

А я мушу твої речі
Швиденько попрати,
По обіді до садочку
Підемо гуляти.

І зробила, як сказала,
Попрала скоренько,
Посушила, поскладала
Всі речі гарненько.

Тільки сталася пригода:
Згубивсь черевичок.
Скрізь шукала та питала
В мамі та сестричок.

— Ти не плач, моя Марічко,
Покинь сумувати!
По обіді підем в місто
Нові купувати!

Раптом глянула надворі
Киця в траві грає,
За шнурочки черевик
По траві тягає.

Миттю Галя полетіла,
Черевик забрала,
Кицю добре насварила,
Щоб не пустувала.

А тепер вже у садочку
З лялею гуляє,
Кольорові стрічки
В коси заплітає.

Ніна Наркевич

Роман Завадович

Антошко

Як приходить весна і вкриває
дерева та кущі ніжним кучерявим
листям, Антошко стає щоденним
гостем у парку. Уявіть собі хлоп-
ця у брудній підсорочинці та по-
линялих синіх штаних. Коли до
цього додати завжди заболочені
черевички з пообриваними шнурів-
ками, то це вже буде цілий одяг
нашого Антошка. Чуприна така,
ніби ніколи не була знайома з
гребінцем чи ножицями, а руки
ніколи не торкалися мила. Отакий
то красень наш Антошко!

Що ж робить той хлопчина в
парку? Пускає на вітер папери-
вого змія? Ні! Грає в м'яча? Ні!
Ловить рибку в озері? Також ні!

Найчастіше можна його бачи-
ти, як, озброєний дерев'яною ша-
блюкою або звичайним патином,
воює з кущами. Рубає направо й
наліво, калічить галузки і стинає
цілі жмутки свіжого зеленого ли-
стя. Буває, гойдається, мов воро-
на, на дереві, лякає вивірок або
без милосердя ломить галуззя, бо
хоче собі збудувати індійський
курінь-вігмвам. Коли в парку захо-
пить його дощ, то він обтирає за-
болочені черевички об свіжо пома-
льовані лавки або ходить по них
ногами і лишає по собі цілі купи
липкого болота.

Недавно Антошко придумав со-
бі іншу веселу забаву: вишукує
на парковому озері качок і кидає
на них усім, що тільки попаде йо-
му під руки — грудками землі,
камінцями, ломаками, порожніми
бляшанками, пляшками, навіть
шматками асфальтової доріжки.
Сердешні качечки ховаються, де
можуть, зашиваються в очерет,
поринають у воду, перелітають з
одного кінця озера на другий, але
Антошко не жаліє труду, женеть-
ся за ними, висліджує їх і знову
кидає. А який радий, коли йому
вдасться поцілити бідну птаху або

хоч налякати! Регоче на все гор-
ло.

Та стривайте — качки також
мають свій розум! Побачили, що
злісний ворог дошкуляє їм при
березі, то обрали собі на відпо-
чинок острівець серед води. Тут
виходять на берег, чистять собі
лір'ячко, а потім сідають на траві
або на пісочку і, поклавши дзьоба
мало не на хвостик, спокійно дрі-
мають.

Туди вже навіть такий мистець,
як Антошко, не докине камінця,
бо заважають дерева. Що роби-
ти? Треба дістатись на острівець.
Але як, коли нема човна? Правда,
одним боком острівець наближа-
ється до берега, та все таки їх
розділює досить широкий рів, за-
рослий осокою та болотяними ро-
слинами. Постояв Антошко над
ровом, поколупав у носі і вирі-
шив: він мусить через цей рів
пробратись на острів!

Знайшов у кущах довгу, відла-
ману вітром гілляку, приволік її
до місця, де рів найвужчий, і пе-
рекинув уперек, мов кладку.
Дістав десь довгого кия, щоб під-
піратись і по такій підготові зро-
бив пробу дістатись на острів.

Зразу все йшло гаразд: гілляка
видержала вагу хлопця, і він по-
малу обережно крокував по ній
наперед. Але гілляка була зако-
ротка — не досягнувши проти-
лежного берега на острові, вона
вперлася кінцем у болото. Треба
було підстрибнути, щоб потрапити
з неї на острів. Антошко, мистець
стрибати, так і зробив, відбився
ногами як слід, але хто міг знати,
що тепер буде невдача? Гілляка
не видержала Антошкової ваги,
її спорохнявілий кінець відламав-
ся, і Антошко шубовснув у рідке
болото та у брудну воду, пори-
нувши в них вище пояса.

„Топлюся!.. Боже, рятуй!..“ —
мигнула в Антошківій голові

страшна думка. Забовтав ногами. На щастя, досягнув грузького дна. Не було іншої ради, і хлопець чимскоріш став пробиратися назад до берега, звідки прийшов, висмикуючи ноги з загуслого, холодного, обридливого болота.

Як вийшов на суше, то сам себе не пізнав. Штанят зовсім не було видно з-під верстви болота, а чеварики десь поділися, певно залишилися в болотнянім рові. Та найбільше перелякала Антошка л'яв-

ка, що вп'ялася в ногу. Та вона, на щастя, не встигла міцно присатися, і хлопець якось її відірвав від тіла.

Що було далі? Ховаючись від людей, Антошко полоскав під мостом штани, а що з нього праць був нехитрий, то третина болота таки залишилася на штанах. Потім осягнувся в мокре і, переждавши в кущах до смерку, пішов босий додому.

З того часу качки мали спокій.

Олена Цегельська

Такий то школяр Грицько

Грицько шойно в цьому році зачав до школи ходити, а вже йому докучила ця школа.

Дуже любить ранком довго в ліжку вилежуватись. Надходить мама і лає:

— То ти ще в ліжку, ти ліноху! Всі вже давно поставали. Соромись!

А він:

— Ох, мамо, я хочу ще часочок полежати і я буду в ліжку соромитись...

А виправити його до школи, це для мами тяжкий труд. Стогне, витягається та часто питає:

— А може сьогодні яке свято?

То мама його вговорює:

— Бачиш, Грицю, всі трудяться, щось роблять, і старші, і діти. Як лиш настане Божий день, автоводії роз'їжджають автобусами, трамваями, машиністи залізницями, підземками — всі, з усіх усюдів звозять тисячі дітей до шкіл на науку. Всі ці діти трудяться, стають із кожним днем мудріші. А ти? Хіба хочеш остатись дурнем?

Так мама його повчає. А чи він, Грицько, бере собі це все до голови? Це все йому нічого не помагає, він і не слухає.

Колись то прийшов зі школи, сумно звисивши голову.

— Що з тобою, Грицю? — питає мама.

А він лиш рукою махнув.

— Ех, мамо, ми маємо дуже недоброго пана вчителя. Він нас не любить!

— Не може бути! — відповіла мама. — Пан учитель дуже гарна людина. Це тобі лиш так здається.

— О, ні, мамо! Я це знаю! Він навмисне видумує такі задачі, яких ми негодні вгадати.

— Ану, скажи, які?

— А от, мамо, сьогодні викликає мене: „Грицьку, а скажи-но

— На, Грицю! Ці каплі тобі добре зроблять.

нам, скільки то буде $8+7$ ...“ А я, мамо, ніяк не вгадаю і то так ще швидко, як він хоче. Та й кажу навгад: 12. Це йому замало! Та от я докинув ще кілька: а 17, кажу. То це йому забагато! Ну, ніяк не вгадаю! Та й мовчу...

Від часу до часу Грицько, щоб не йти до нелюбої школи, прики-

дається хворим. Уже з самого ранку, ще в ліжку лементує:

— Ой, мамо, ой, як мені болить зуб! — або: — Ох, болить голівка!

А добра мама повірить йому: оставить його дома. То аж тоді йому рай! Вилежується в ліжку, попоїсть щось доброго. Вправді мокрий платок на голові йому дещо заваджає. Ну, але це мусить бути. Раз хворий, то хворий!

Але зачасто також не годен жалуватись на біль голови; а то мама погрожує, що заведе до лікаря.

— Е, краще вже ні!..

І от цим разом придумав щось нового. Вчора допізна грався з Бровком, а сьогодні зраня нагадав собі, що нічого не вивчив та й задачі не написав. Тож зразу давай стогнати:

— Ах, мамо, мені так болить животики! О, як мене млоїть! Як тисне отут, коло пупка! О, я хворий, мамо!

І знов добра мама повірила. Остався вдома, в ліжку. Лежить собі, позіхає, протягається. Часом трохи застогне, ну, бо так треба. Ба, але голоден...

— Мамо, прошу, а снідання?

А мама:

— О, ні! З їжі сьогодні нічого не буде! Дієта! Ось тобі скляночка чистого чайку і сухарчик...

А сухарчик той, от, завбільшки з пів доляра. Але на цьому не кінець. Після чайку мама приносить якісь каплі. Накапала їх на кістку цукру.

— На, Грицю, прийми! Ці каплі добре тобі зроблять. Знаю, від чого воно тобі. Ти вчора на вечерю з'їв аж два великі кусні свіжого пирога із сиром. Від того й болі всередині...

Посмакував Грицько капель. Добрі. Нічого собі... Та ба, за якийсь часочок як не крикне:

— О, мамо! Та мені щось недобре в шлунку! Щось там бушує, булькоче, бурмотить!...

А мама:

— Нічого, Грицю! Це добре, каплі діють, чистять шлунок...

Та Грицько знову лементує:

— О, мамо, що зо мною? Ні, я вже не влежу! Мушу встати з (Докінчення на обгортці)

Вітаємо!

Ми привітали новоприєднаних членок у всіх Окружних Радах. Залишилися ще членки у Відділах, що не пов'язані з Окр. Радами. Та заки розглянемо, хто там вступив у члени, хочемо ще згадати тих, що їх списки запізно прибули свого часу з рамени округ.

Вітайте, дорогі Союзянки, у наших організованих рядах!

ОКРУГА НЬО ЙОРК, Н. Й.:
35 ВІДДІЛ СУА, ОЗОН ПАРК:
О. Золків
С. Петришин
А. Фірман

ОКРУГА ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.:
59 ВІДДІЛ СУА, БАЛТИМОР:
Надія Баб'як
Марія Булавка
Катерина Горобійовська
Раїса Зелинська
Анна Зобнів
Павлина Ілінська
Надія Зінкевич
Оксана Калиновська
Ярослава Ласійчук
Іванна Мацюрка
Лідія Марковська
Петрунеля Ракова
Натал'я Романовська
Ольга Траска

16 ВІДДІЛ СУА, МІННЕАПОЛІС:
Корнелія Кузьмак
Ія Лісович

25 ВІДДІЛ СУА, ПОТАКЕТ, Р. АЙ.:
Люба Левицька
Неоніля Лехман
Ольга Фостаківська

27 ВІДДІЛ СУА, ПИТСБУРГ, ПА.:
Марія Купчак
Ольга Лисевич
Марія Яцишин

55 ВІДДІЛ СУА, ЛОС ЕНДЖЕЛЕС:
Лідія Балей
Дарія Будзик
Ярослава Городецька
Стефанія Салук
д-р Ярослава Снилик
Дарія Чайківська

ЕКЗЕКУТИВА СУА

Замість квітів

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Ірини Домбчевської складають 10 дол. на фонд „Мати й Дитина“

Ірина і Борис Дурбак, Шикаго

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Ірини Домбчевської складає 5 дол. на Вих. Фонд ім. Г. Ракочої

Лідія Бурачинська

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу Марії Сушко в Балтиморі складають на фонд „Мати й Дитина“

Д-р М. і Я. Ласійчук	\$5.00
В. і О. Саламаха	3.00
О. і А. Стельмах	3.00
І. і М. Сенюк	1.00

У ЮВІЛЕЙНОМУ РОЦІ

Із щирими побажаннями дальшого успіху складаємо у 20-ліття Нашого Життя по 5 дол. на пресовий фонд

Мирослава Савчак, Бронкс
Д-р Іванна Ратич, Едісон
Юлія Добуш, Ньюарк

ПОДЯКА

Оцим складаю щирю подяку Управі і членкам 54 Відділу СУА у Вилмінгтоні за вияви щирої співпраці, якої я зазнала, та сердечне прощання, коли мені прийшлося їх покидати. Важко було мені прощати цей дружній гурт, але серце окрилювала теплота і щирість, яку мені виказали!

Марія Дзюблик

б. членка 54 Відділу СУА

ВІРА ВОВК У ДІТРОЙТІ

Заходами Гуртка Книголюбів у Дітройті відбувся в січні ц. р. Літ. Вечір Віри Вовк і Ніни Мудрик-Мриц. Вечором проводила голова Гуртка п-ні Дарія Бойчук. Обидві поетки читали свої твори. Прибуло багато публки, особливо з-поміж молоді. Точніший перебіг Вечора подамо пізніше.

**ЧИ ВИ ВЖЕ ПРИВЕЛИ ЧЛЕНКУ
ДО ВАШОГО ВІДДІЛУ СУА?**

ВІСТІ З ЦЕНТРАЛІ

Вітайте по вакаціях, дорогі Союзянки! Із свіжими враженнями зберемось незабаром у своєму гурті. Із Богом почнемо знов новий громадський рік у нашій організації!

Відслонення пам'ятника Т. Шевченка у Вашингтоні було для всіх нас незабутнім переживанням. Союз Українок Америки взяв участь у поході, як самостійна група і дістав загальне признание. Можемо бути горді з нашої участі в цій імпрезі, як сумою наших пожертв, так і участю у відкритті.

Наші Окружні Ради заповіли **відзначення 20-ліття Нашого Життя**. Також на сходинах Відділів слід відчитати доповідь про Наше Життя, яку незабаром розішлемо. У 20-ліття ми повинні освідомити нашому членству вагу свого журналу та його ролі в організації.

Цієї осени буде відкрита **постійна виставка-музей СУА** в Українському Інституті Америки. Вона буде створена з найкращих предметів нашої етнографічної збірки. Виставкою, що буде постійно відкрита для відвідувачів, буде опікуватись окрема Комісія.

Ще тільки рік ділить нас від **XIV. Конвенції у 40-ліття праці СУА**. Ця Конвенція буде ювілейною. Тому Конвенційна Книжка повинна дати повний перегляд праці організації і то не тільки Централі, але й Відділів СУА. Це обов'язує кожен Відділ опрацювати свою історію й оплатити місце в Конвенційній Книжці.

Крайовий Комітет Українських Січових Стрільців запросив нашу організацію до співпраці й співучасті у святкуванні їх 50-ліття. У вересні і жовтні буде на ту ціль проведена збірка. Наше членство повинно її підтримати по своїй змозі. Пошануймо тих, що дали своє життя в обороні України.

Олена Лотоцька, голова

Із Градуаційної Зустрічі Окр. Ради СУА у Філадельфії:
Цьогорічні градуанти високих і середніх шкіл.
The Graduation Party of UNWLA Regional Council in Philadelphia, Pa.:
High school and college graduates of the Philadelphia region

ПРИЗНАННЯ І ПОДЯКА

Мило мені висловити щире признання і подяку Панству Катерині й Ярославові Росолам, власникам літництва в Кетскільських горах. (Marta's Inn, P.O. Box 32, Kerhonkson, N.Y. 12446) які з власного, безінтересовного почину стали цих вакацій запрошувати на 2-тижневу гостину в їхньому resortі старших, самотніх осіб. У цій програмі особливо вирізнили пань, членок Союзу Українок Америки.

І мене великодушно запросили на цей 2-тижневий побут у цій чудовій гірській околиці, в їхньому гостинному домі. Там у доброзичливій, невимушеній, родинній атмосфері користалася я з усімах благ їхнього resortу і весело провела своє дозвілля.

З вдячністю попрощалася я цю благодійну сім'ю. Сповнена незабутніх вражень, бажаю п-ву Росолам Божого благословення для цілої родини — та успіхів у підприємстві.

З товарицьким привітом
ОЛЕНА ЦЕГЕЛЬСЬКА

ЗУСТРІЧ ГРАДУАНТІВ

У житті кожної людини є певні події, що їх відповідно відзначається. Чи це буде в родинному колі, чи у формі пишного бенкету — все це зводиться до вшанування цього переломового моменту людини чи гурта, як це було в нашому випадку. Саме недавно тому вітали ми на півночі Філадельфії цьогорічних 64 градуантів високих і середніх шкіл. На жаль, досить пізня дата не дозволила всім градуантам (а їх було понад 100 цього року) взяти участь у зустрічі, бо велика кількість весіль, запланованих на кілька місяців перед тим і від'їзд на працю відтягнули велике число градуантів. Та все ж таки цю зустріч можна назвати вдалою, а в порівнянні з минулим роком це був крок уперед.

Зустріч відкрила з рамени Градуаційного Комітету при Окр. Раді СУА п-ні Стефанія Бернадія. Привітавши гостей, а спеціально тепло всіх градуантів, попросила о. пароха Василя Го-

ловінського провести молитву. По молитві провід вечора віддала п-ні Ніні Самокішини, містоголові Окр. Ради, яка вив'язалась добре з цієї ролі. Вона представила всім гостей головного стола — о. пароха Головінського, п-ні Олену Лотоцьку, голову Централі СУА, п-ні Михайлину Чайковську, голову 20 Відділу СУА, проф. Остап'яка, представника Відділу УЖКА, проф. Ісаїва, представника сеніорів „Обнови“, п-ні Анну Сивуляк від Окр. Ради СУА, п-ні Осипу Грабовенську, голову 43 Відділу СУА, ред. Мик. Пасіку від редакції „Америки“, д-ра Миколу Ценка від Укр. Христ. Руху, п-ні Стефанію Бернадія, голову Град. Комітету. Даліше представила всіх градуантів. Головним промовцем мав бути д-р Гр. Лужницький, що з незалежних від нього причин не міг прийти, але його дуже цікавий реферат відчитав д-р П. Ісаїв. Думки про завдання, обов'язки й відповідальність української сту-

діючої молоді супроти нашої Церкви, спільноти, а зокрема супроти поневоленої України — були добре обґрунтовані. Були підкреслені небезпеки, що їх несе з собою матеріялістичне оточення для нашої духовности, зокрема в молодому віці.

Опісля промовляла від Централі СУА п-ні О. Лотоцька, від ТУСК „Обнова“ студ. Юрій Ісаїв, Студ. Громади і ТУСМ-у мгр. Богдан Керницький, від сеніорату „Обнови“ д-р Петро Ісаїв, від градуантів високих шкіл д-р Ігор Заяць, від батьків п-ні Михайлина Чайковська. На кінець о. парох сказав дуже відповідну і зворушливу промову й молитвою закінчив першу частину свята.

В короткій програмі, поставленій майже самими градуантами, пізнали ми молоді сценічні таланти — Леся Масюк конференсіе, Алла Біляїв альт, Андрій Заплатинський і Ігор Швець скрипковий дует, Леся Кругла сопран, Юрій Ісаїв акомпаніатор, Слава Гарасим і Микола Куліш — веселий скеч пера Теофіля Старуха. Молодий ансамбль з'єднав собі скоро симпатію публіки, яка всіх виконавців нагородила щедрими оплесками.

На закінчення офіційної частини програми п-ні Стефанія Бернадин подякувала всім, що чимнебудь причинились до успішности цієї імпрези. Дякувала о. парохові В. Головінському, представникам організацій, виконавцям програми, гостям і градуантам, жертвеним батькам, що щедро відгукнулись на заклик Комітету і подарували багато дечого до буфету, чим дали можливість Комітетові пожертвувати 70 дол. на Катедру Українознавства при Пеннсилвенському Університеті, усім паням, що так гарно підготували прийняття, головню п-ні Марії Романенчук, яка спеціально багато праці вложила в цю зустріч, п-ні Ірині Пеленській, що подбала про її розголос і п-ні Ніні Самокішин за добре ведення вечора.

Опісля слідувала забава з танцями. Радісні лиця молоді були найкращою винагородою всім, що трудилися коло зустрічі. Цей звичай треба продовжувати, але вже кілька місяців наперед треба вишукувати градуантів, реклямувати зустріч у пресі, в радіо та влаштовувати зустріч уже в перших днях червня.

Новиною цьогорічної зустрічі була прихвність градуантів високих шкіл. Для них наша суспільність має особ-

ливе признание і це власне бажала виявити. Для середнешкільників вони є прикладом, як треба працювати над собою, змагаючи до своєї мети. Старшим градуантам напевне було приємно, що суспільство оцінило їх досягнення. Вони повинні стати авангардом, отим молодечим подихом, що повіє з наших установ і займе ці опороженні місця по людях, які щораз більше відходять від нас, а вони не сміють бути незаступленими.

Симпатичний настрої та шедрі подяки батьків і представників організацій і самих градуантів були заслугою заплатою для Комітету, що доложив усіх старань, щоб оця зустріч випала якнайкраще.

Пресова референтка Окр. Ради СУА

БОФАЛО, Н. Й.

Свято Жінки-Героїні

Влаштоване заходами й при співпраці Окр. Ради СУА рочестерської округи дня 17. травня 1964 р. в Укр. Домі „Дніпро“.

На сцені видніла струнка постать молодої українки з синьо-жовтим прапорцем у руці. Це малюнок п. Маріяна Борачка. Перед нею пишався великий вінок із багряних троянд.

Свято відкрила голова Окр. Ради п-ні Марія Когутяк із Ютики, а відтак п-ні д-р Євгена Єржківська з Сиракюз виголосила дуже дбайливо опрацьовану доповідь. Майнули в нашій уяві постаті Олени Завісної, Ольги Басараб, 500 погибших у Кінгірі та ряди безіменних героїнь, що протягом сторіч віддали своє життя для України. Публіка з увагою прослухала доповідь (навіть дівчора сиділа тихенько!).

Потім слідували дві пісні — „Прометей“, слова Т. Шевченка, муз. К. Стеценка та „Карпатські січовики“ — слова Я. Славутича, муз. Г. Китастого, у майстерному виконанні місцевого чоловічого хору „Бурлаки“ під батутою п. Юрія Лаврівського. Після того п-ні Ніля Стецьків віддеклямувала вірш Анатоля Галана „Уклін страждання“. Слідувало фортепіанове сольо („Гомін верховини“ Кос-Анатольського, „Три коломийки“ М. Колесси), що його бездоганно виконала молода ліяністка з сусіднього Рочестеру п-ні Люба Цегельська.

По коротенькій перерві місцева артистка п-ні Ірина Лаврівська виконала монолог п. н. „Львівська міщанка“ пе-

ра О. Лисяка, муз. В. Безкорвайного, при співучасті ліяністки п-ні Лідії Стасюк. Треба бачити оту міщанку, щоб відчути, яке щире серце б'ється в її грудях, мимо того, що різні займанці нашого Львова вимагають, щоб по-їхньому до них „цвєнькати“ та вдавати байдужої на ті кривди й переслідування, що вони їх допускаються таки на її очах.

Черговою точкою був виступ співачки-солістки п-ні Галини Тимочко з Рочестеру. При супроводі п-ні Люби Цегельської вона відспівала „Горить мое серце“, слова Л. Українки, музика Лопатинського, та народню пісню „Ой, джигуне, джигуне“. Відтак слідувала сценічна картина Лесі Українки „Грішниця“ у виконанні місцевих сил, а саме п-ні Л. Лисак у ролі грішниці, а п-ні Н. Стецьків припала роля черниці і рецитаторки вступу до картини; фортепіяновий супровід у руках п-ні Т. Деппат. Уміло відтворили трагедію дівчини-борця, що зазнала невдачі.

Під кінець чоловічий хор „Бурлаки“ відспівав „Вставай, Україно“, муз. Садовського, і „Рушничок“ слова А. Малишка, музика П. Майбороди з присвятою всім матерям (це ж саме був День Матері) та як надаток „Білі троянди“, муз. Кос-Анатольського.

Свято закінчилось національним гимном, що його проспівали всі присутні. Годиться подякувати всім виконавцям, особливо місцевому чоловічому хорові „Бурлаки“, що своєю участю збагатив програму „жіночої“ імпрези, до тепер виконуваної тільки жіночими силами.

Присутніх дві сотні дорослих рішуче замало на перше Свято Жінки-Героїні в історії нашого міста.

Присутня

НЮ-ЙОРК, Н. Й.

Звіт із діяльности 1 Відділу СУА

Як щороку, так і цього на своїх сходах у червні зробили ми підсумки своєї діяльности за перше півріччя. Праця Відділу стисла пов'язана з працею інших українських громадських установ, як Об'єднаного Комітету м. Нью-Йорку, Окружної Ради СУА, Комітету Пам'ятника Т. Шевченка та інших, де поодинокі членки Відділу, а спеціально голова активізуються. Слід зазначити, що наша голова п-ні К. Пелешок рівночасно очолювала також і Об'єднаний Комітет і є в Управі інших організацій. Тому праця нашого

Відділу пов'язана з різними ділянками нашої спільноти. Згадати б лиш участь у збірках Об'єднаного Комітету на всякі національні цілі й потреби. Також в імпрезах Окружної Ради (Вишивані Вечерниці, Баль Градуантів) наш Відділ взяв видатну участь.

Увнутрі Відділу праця теж іде безперебійно. Щомісяця відбуваються сходи членства і в лютому вони були присвячені Жінці-Героїні. Доповідь про Ольгу Басараб виголосила п-ні Л. Котлярчук, культ.-освітня референтка. В березні обходили ми подружній ювілей (25-ліття) нашої активної членки п-ні О. Сливки. При гарно застелених столах та з весільним тортом „короваєм“ наша голова щиро привітала ювілятку від нашого Союзняського гурта та прикрасила її відзнакою, спеціально зладженою із срібних монет. П-ні С. Лешко, як давня приятелька ще з Рідного Краю, прочитала спогад із спільно пережитих днів, що в неодного, а спеціально в ювілятки, витиснув сльози на очах. Присутні співом „многая літа“ скрипили ще святоточний настрій. Потім слідувала смачна перекуска, що її пригостила господарська референтка п-ні Папуга з пп. Савицькою, Служанською й іншими. Ювілятка зложила на цілі Відділу дар у сумі 25 дол. з нагоди ювілею і 25 дол. з нагоди видужання по важкій операції. У травні відсвятковано День Матері, що вже увійшло в традицію нашого Відділу. Програмою свята зайнялась п-ні Л. Гой при допомозі пань Куровицької і Рудик. Влаштуванням прийняття як звичайно зайнялась п-ні Папуга при допомозі пп. Секрети і Рудик. Свято відкрила п-ні К. Пелешок, а доповідь про матір відчитала п-ні Куровицька. Слово було гарно опрацьоване. Доповідниця порушила трудне завдання не тільки матері, але й бабусі. Бо праця матері ніколи не переводиться. Коли вже свої діти виховані, тоді дуже часто доводиться виховувати внучат чи допомагати в їх вихованні. Це дуже часте явище тепер. Слідувала дитяча програма, що складалась із пісень до Божої Матері, земської матері та деклямацій. У програмі взяли участь такі діти Муся і Юрчик Гой, Василь Рудик, Ігор Палюх, Ніля Андрушків, Ярослав і Оксанка Куровицькі, Люся Дума, Ліза Головата, Христя Роговська, Ігор Савицький, Тереса й Богдан Когут.

Теж у ділянці суспільної опіки Від-

діл не дармує. У зв'язку з купном Пластового Дому Відділ зложив щедрий даток у сумі 100 дол. на ту ціль. Щомісяця підпомагає такі установи, як НТШ в Сарселі, бабусю в Німеччині, потребуєуючих у Польщі, Югославії й інших. Фонди на покриття цих видатків збираємо із збіркових лист та імпрез.

Підсумовуючи минулий етап праці, сміло можемо сказати, що стоїмо на міцній основі співпраці та взаємного довір'я між Управою з її невтомною головою і членством Відділу. Всі ми не щадимо часу й труду для добра української справи. **М. Л.**

МІННЕАПОЛІС, МІНН.

Звіт із діяльності 16 Відділу СУА

Короткий перелік імпрез за 1963 р. подає:

У травні 1963 відбулась забава. Дня 14. травня 1963 влаштовано пікнік силами нашого Відділу і СУМА.

Дня 1 грудня 1963 влаштовано святоточні ширші сходи, присвячені пам'яті Лесі Українки. Про них уже було звідомлення в нашому журналі. Дня 14 березня відбулось Свято Жінки-Героїні, присвячене пам'яті Ольги Басараб. У програму ввійшли: 1. Відкриття — голова п-ні М. Петришак, 2. Доповідь про Ольгу Басараб у 40-ліття смерті — п-ні М. Петришак, 3. Спогад д-ра Олега Марітчака про бл. п. Біласа й Данилишина, відчитала п-ні М. Петришак.

Дня 18. квітня 1964 Відділ влаштував прощання фінансової секретарки та доголітньої членки Відділу п-ні Віри Гринишин із приводу її виїзду.

Дня 9. травня 1964 влаштовано забаву п. н. „Перші весняні вечериці“, а дня 14. червня Веселий Вечір, якого програма складалась з танків, пісень, сатир і скечів під проводом культ.-освітньої референтки п-ні Ольги Луцик.

Неоніла Дмитришин, секр.

ДІТРОЙТ, МИШ.

День Жінки 23 Відділу СУА

Щороку влаштуємо кілька пікніків. Цього року теж удалось нам відбути дня 28. липня таку імпрезу в парку і вшанувати ним українську жінку.

Програму відкрила голова п-ні Палер, привітавши членок та їх родини і численних гостей. Слідувала доповідь про роль української жінки в

розбудові українського громадського життя в ЗДА. Жіноцтво доказало своєю працею свою зрілість і готовість, а вже найвищий його осяг — це створення СФУЖО. Ми об'єднані в цілому вільному світі й горді з цього. Це найкраща заохота до дальшої праці в єдності й згоді, щоб зберегти наші надбання і здобутки.

Отець монсіньйор Богневич провів молитву і поблагословив смачні страви, приготовані комітетом підприємств під проводом п-ні Боднар. Тоді голова попрохала п-ні К. Хом'як до слова, яка виголосила гарну доповідь про роль української жінки в житті народу. Потім промовляв о. монсіньйор із признанням для українського жіноцтва. Слідувала деклямація вірша „Наша пісня“ О. Дучимінської, що її дуже гарно виголосила п-ні М. Честух, а потім п-на А. Королишин сказала кілька слів про працю СУА і виголосила вірш „Сестрам за океаном“ Залевської. Відтак хор 23 Відділу відспівав гимн СУА і пісню „За Рідний Край“.

Під кінець голова п-ні Палер подякувала гостям за численну участь, виконавцям програми, комітетові підприємств і загально всім, що причинились до цієї імпрези. День Української Жінки дав великий моральний і матеріальний успіх. На закінчення хор 23 Відділу під диригентурою п. Орлика відспівав в'язанку пісень „О, Україно“, „Садок вишневий“, „На улиці невесело“, „Дощик“, „Ревет та стогне“ й інші пісні. Гості ще довго гуторили до пізньої ночі і в доброму настрою розійшлися додів. **Ксеня Палер, голова**

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Прогулька до Лонгвуд Гарден

Може й не всім відомо, що 30 миль на південь від Філадельфії розташований пречудний ботанічний парк, що є частиною посілости відомого промисловця Дю Понта і відданий ним для публичного користування. Про красу його можна би хіба сказати, що це справжній „рай на землі“. Різноморність рослин, дерев, форм, красок та найкращі пахощі творять зовсім інший світ, в якому людина почуває себе, як у казці і очам своїм не вірить, що багатство природи так щедро розсіпане Божою рукою.

Кожного року на День Матері відбуваються сюди спеціальні прогульки, щоб вислухати концертів симфонічної

оркестри і налюбуватись красою природи. Вже здавна було нашим бажанням побачити цей парк і в неділю, 24 травня, ми вирушили туди. Погода, як замовлена, ні хмаринки на небі. В програмі нашої збірної прогульки було ще побачити приватний парк родини Дю Понтів, що кожного року в місяці травні є відкритий для відвідувачів. І справді, цей парк ще перевищує попередньо згаданий красою квітів (саме цвіли азалії й рододендрони) та старинних дерев.

У нашому пляні було ще побачити Музей, присвячений історії американського промислу. У 1802 р. заселився біля Вільмінгтону Іринею Дю Понт, що приїхав сюди шукати кращої долі. Тут була перша його станиця, що зі скромних початків розвинула різні галузі промислу та дійшла до велетенського майна. Оцю колиску американського промислу перетворено на музей, де панує зразковий порядок. Музей-заповідник розкинений на просторі 165 акрів, а спеціальні автобуси розвозять глядачів по місцях. Провідниці дають вичерпні пояснення. Все це збуджує респект для людського духа, що працював невтомно, не піддаючись ніяким невдачам. Налюбувавшись старими млинами з камінними жорнами, покидаємо цю „кузню праці“ та прямуємо до Старого Млина (назва ресторану), де нас чекає смачна вечеря.

О, як гарно після такого проходу засісти в рідному гурті за спільним столом і ділитись враженнями! Скоро минає час, а нас жде ще й їзда до Лонгвуд Гарден, де в неділю ввечері пускають водограї, освітлені різнокольоровим світлом. Це незабутня картина мінливих красок і фантазійних форм, що в кожній з нас викликає нескриваний захват. Довкруги нас ніч, на небі срібна повня міряється з красою водограїв і хоч вони перемагають, то все ж таки місяць не здається і своїм лагідним блиском освічує нам дорогу додів. Вертаємось упоені красою, з легким серцем, що забуло за щоденні турботи в подиві для Божої краси.

О. Г.

ВИЛМІНГТОН, ДЕЛ.

Дорогі Сестри Союзянки!

Вірні своїй обіцянці поміщуємо ще один допис з-перед вакацій.

Вже від довшого часу нуртувала у Відділі думка зробити якийсь веселий вечір, чи іншу імпрезу з доходом на

„рідну кишеню“. Всі національні академії, які ми влаштуємо, забирають багато часу і праці, але залишають нашу касу порожньою, бо дохід усе є призначений на якусь ціль. А тут зобов'язань фінансових є ціла гора! В нашій касі почало бути дуже провісно. Рада в раду вирішили дати Свято Української Матері в двох частинах: першої — поважної, вчистої, і другої — веселої, розвагової.

Раз вирішили, то треба було братися до праці. Підготовка не йшла добре; проби ледве „клизгали“, не можна було стягнути співаків. Час нам також не сприяв: почало пригрівати. Всім хотілось кудись поїхати, а як ні, то хоч піти з ріднею до парку і на свіжому повітрі провести час. До того тільки ми закінчили Шевченківське свято і всі вже були трохи змучені. Однак ми трохи пісень повторили, деякі мали вивчені „в запасі“, діти навчилися коротеньку пісеньку. Постановили повторити також одноактівку „Синюк“, яку ми ставили на Новий Рік і багато громадян її не бачило. На скору руку підготували скеч „Розмова в парку“, що вимагав тільки двоє осіб до обсади роль та нескладних декораций.

Коли надійшов призначений на нашу імпрезу день, цебто 24 травня, надворі була правдива спека. Ми журилися від самого рана, і слушно, бо на нашу імпрезу прийшло дуже мало людей. Програма була багата, але виконавцям прикро було дивитися на порожні крісла на залі. А що був ще білий день, то їх було дуже болкоче видно...

Свято, присвячене Українській Матері, відбулося в такому порядку:

I.

1. Відкриття — п-ні Ірина Щерба.
2. „Богородице Діво“ — пісня у виконанні жін. хору під кер. І. Щерби.
3. Реферат — п-ні Ольга Гарванко.
4. „Рідна мати моя“ — пісня, жіночий хор.
5. Вірш присвячений укр. матері — п-ні І. Щерба.
6. Пісня і деклямації дітей із врученням квітів п-ні Готра, як Матері Дня.

Перерва з буфетом.

II.

1. „Зустріч у парку“, скеч — виступають Степан Матвійків і Лідія Гарванко.

2. „Синюк“, скеч — виступають: Лідія Гарванко, Іван Книгиницький, Степан Матвійків, Василь Петеш.

3. „Над Дніпром“, „Гандзя“, „Київський вальс“ — пісні у виконанні жіночого хору.

Хоч було дуже гаряче, ті з публіки, що прийшли, не жаліли. Програма була багата, а спеціально друга частина розвеселила всіх і дала забути про спеку. Однак нас трохи знеохотила ця імпреза. Бо чого кілька осіб має працювати з усіх сил, посвячувати подекуди і родинні зобов'язання для громадських, коли нікому на тому не залежить, чи такі імпрези відбуваються чи ні? Добре, що тепер розходимося на вакації! За літо ми правдоподібно трохи охолонемо в своєму негодуванні на публіку і під осінь знову закипить праця.

За наші груди ми придбали до каси 30 дол. Так, що і фінансова нагорода не була варта наших зусиль. Мусимо придумати щось нового. Щораз тяжче стає „будити“ наше громадянство зі сну. Трохи все можна зіпхати на погоду, але ніде правди діти, участь на імпрезах і навіть на сходинах починає бути щораз менша. Що тут говорити і кричати про молодь, що пропадає, що йде в чуже середовище, як наші старші громадяни самі дають тій молоді такий негідний приклад?

Л. Гарванко, прес. референтка

ЛОС ЕНДЖЕЛЕС, КАЛІФ.

Річні збори 55 Відділу СУА

Дата: 24. травня 1964 р.

Збори відкрила голова п-ні Ірина Сіак, молитвою. Однохвилинною мовчанкою вшановано пам'ять членки бл. п. Софії Шкраба, що була діяльною і жертвенною як для Відділу, так і для інших організацій.

Президія: п-ні Оля Муць, голова; п-ні Євгенія Федевич, секретарка. — Протокол із попередніх річних зборів відчитала п-ні О. Муць.

Звіти Управи зложили: п-ні Ірина Сіак, голова, п-ні Анна Прокопович, скарбничка, п-ні Анна Жук, суспільна опіка.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ придбав 6 нових членок. Відбув 7 засідань і 3 ширші сходини.

б) Культ.-освітня й імпрезова: Перші сходини були присвячені пам'яті Олени Кисілевської. Реферат опрацювала і відчитала п-ні О. Муць. Другі

— 50-літтю смерті поетеси Лесі Українки, із змістовним і гарним рефератом п-ні Наталії Березовської. (Читання віршів: пп. Касперська, І. Сіяк, Н. Березовська). Треті сходили присвячені пам'яті Ольги Кобилянської. Реферат читала п-ні Е. Федевич, уривки з твору „В неділю рано зілля копала“ — п-ні О. Муць.

Улаштовано три великі імпрези, а саме: 19. травня 1963 р. „Традиційне спільне Свячене“ — спільно з Культ.-Осв. Осередком і на ньому виведено з млоддю гаївки, під проводом пань Наталії та Софії Березовських. Дня 27. жовтня 1963 р. „Великий показ ноші“ — з участю укр. молоді. Імпреза була получена з відзначенням 50-ліття смерті Лесі Українки. Дня 10. травня 1964 р. „Свято Матері“, спільно з укр. школами, на якому відбувся показ укр. нар. дитячого вбрання і вишиваних суконочок. У червні 1963 р. Відділ брав участь у влаштуванні всіми організаціями ювілею 65-ліття інж. Леоніда Романюка. В листопаді 1963 р. в підготовці, як також у маніфестації з приводу 30-ої річниці штучного голуу в Україні. В лютому 1964 р. влаштовано прийняття для п. Григорія Китастого, з приводу ювілею 30-ліття його мистецької праці.

Закуплено укр. енциклопедію в англійській мові — в пропагандивних цілях — для амер. жіночого каледжу.

в) Сусп. опіка: Відділ зобов'язався і платить 10 дол. місячно за мешкання одному хворому. Відвідувано хворих, закуплено квіти на могилу бл. п. Софії Шкраба, вислано 8 пачок з убранням до Польщі й Австрії і дано, як одноразову поміч на сплатнення довгу за Укр. Нар. Дім, 200 дол.

г) Господарська: Референтки пп. Пальчук, Васильків і Долинюк дбали і влаштовували буфети на кожних імпрезах і святах.

Нова Управа: п-ні І. Сіяк, голова; п-ні О. Муць, 1-ша містогорова й організаційна референтка; п-ні С. Васильків, 2-га містогорова; п-ні Н. Микитин і п-ні Д. Чайківська, секретарки; п-ні К. Брікнер, 1-ша скарбничка; п-ні Н. Наконечна, 2-га скарбничка (поміч); п-ні Н. Березовська, культ.-освітня референтка; п-ні Т. Касперська, господиня; п-ні С. Шумна і п-ні О. Пайда, сусп. опіка.

Контр. Комісія: пп. А. Прокопович і Пальчук.

Голова п-ні І. Сіяк закрила збори, подякувала за довір'я та запросила

Молодий талант 1964 р.

У другій половині року пригадуємо нашому членству про вибір молодого таланту. Прохаємо розглянутись у своєму оточенні! Чи є там талановиті одиниці, що покінчили 25 років життя й можуть виказатись небуденними осягами? Маємо на думці — мистецьку, наукову, професійну ділянки. Подайте їх життєпис і світліну до нашого журналу!

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ НАШОГО ЖИТТЯ

нову Управу, як також і всіх членок до співпраці.

Е. Федевич, прес. реф.

ЮТИКА ВІТАЄ ДОРОГУ ГОСТЮ

26. квітня — це дійсно виїнятковий день у нашому Відділі. Радісна Квітня неділя, день Великоднього базару й сьогодні ми вітаємо нашу дорогу гостю з Централі, п-ні голову О. Лотоцьку. Погода не могла б бути кращою, навіть на замовлення і настрої у наших серцях насправді весняний.

Це ж дійсно рідкісний день — зустрінути й вітати людину, що вже своєю появою розбуджує в одиниці стремління до чогось вищого і шляхетного. Тому хотілось нам мати все що найкраще. Ми вибрали на прийняття залю „Твін Пондс“ із чудовим видом на цілу Ютику. Прийняття розпочалось кілька хвилин по 5-тій годині по полудні. Відкрила його голова 57 Відділу п-ні Дозя Савицька. В своєму змістовному та сердечному привіті вона представила важніші моменти з довголітньої діяльності п-ні О. Лотоцької, де між іншим підкреслила, як п-ні Олена Лотоцька зуміла чудово поєднати своє високе становище з великою, їй питомою, скромністю. Це дуже рідкісне поєднання великого зі шляхетним, здобуло їй серця тих, з якими вона зустрічалася.

Опісля молоденька п-на Дарця Боднарчук вручила пані президентці китицю квітів від Секції Дівчат, яку то засновано при нашому Відділі.

Потім привітав п-ні О. Лотоцьку духовний провідник ютицької громади, о. Богдан Смик. Відтак голова Окр. Ради п-ні Марія Когутяк, а накінець д-р Володимир Когутяк, що між іншим зауважив, що „слід ставитися з великим респектом до жіночої тихої та скромної праці, яка дає такі подивугідні вислиди“.

Тому, що не було в нас у пляні ніякої мистецької точки, скористали ми з деклямації маленької Лялі Войтович, яка проказала „Заповіт“.

Потім наступив найважніший і всіми нами очікуваний момент. П-ні Олена Лотоцька забрала голос. Важко було б переказати в двох чи трьох рядках усе те, про що говорила пані голова впродовж цілої години, та багаті змістом її слова глибоко падали в наші серця. Цікаво було почути історію нашої організації від людини, яка її тут заснувала і плакала, доглядала, як мати дитячко. Боліла над її невдачами і раділа успіхами. Як із тої малої, слабої горстки жінок постала велика та сильна організація, що помімо всякого роду перешкод увійшла на міжнародне форум. Дальше, факти великих, хоч багатьом невідомих діл, які то виконало зорганізоване жіноцтво — і мило робилось на душі, що кожна з нас є частинкою тої великої і шляхетної організації СУА. А тихі, спокійні слова п-ні голови розказували нам дальше не тільки про те, чого вже довершено, але й про завдання, які ще перед нами.

Вірімо, що ті слова стануть для нас цілющим зіллям, яке зуміє вилікувати нас із усяких особистих непорозумінь і недомагань та додасть нам сили на майбутнє у згоді працювати для добра Відділу, а тим самим для добра нашої Батьківщини — України.

Фалина Войтович
пресова референтка

ДІТРОЙТ, МИШ.

Свято Матері 63 Відділу СУА

Аж три свята нараз відзначили членки 63 Відділу у травні ц. р.: Великдень, Свято Матері та іменини Ірин.

За багаті Великодні столи засіли всі присутні. До почесного стола голова п-ні Ольга Макар запросила о. Димитріуса, ЧСВВ, почесну маму, найстаршу членку нашого Відділу п-ні Катерину Федорчак, якої дочки пп. Галя-женко, Подгурська й Вірстюк є доволігніми й жертвеними членками нашого Відділу, почесну маму п-ні Марію Козак, молоду маму п-ні Богданну Федорак та молоду маму п-ні С. Пе-

грашук. Кожній із них вручено чудові квіти.

Молитвою поблагословив о. Димитрій багату вечерю.

Гарну доповідь, присвячену матері, відчитала наша містоголова п-ні Ірина Тридецька. Іменинниці Ірини також були відзначені квітами та відспіванням „многая літа“. Чудовими співаними уприємнили вечір пп. Оля Федчишин і Ірина Михайлівська.

На закінчення членки мали ще одну несподіванку, бо п. mgr. Гординський (чоловік нашої членки) висвітлив фільм із наших Вишиваних Вечерниць, де всім приємно було ще раз оглянути прекрасні вишивки наших членок та гостей.

Не забули членки і за журнал Наше Життя, що його ми всі так любимо й цінимо і зложили на пресовий фонд 15 дол. (по 5 дол. пп. Ірина Подгурська, Катерина Федорчак, Ірина Іванницька).

В. С.

БРИДЖПОРТ, КОНН.

День Ольги Басараб у 73 Відділі СУА

Кожному приємно згадати та з другим поділитись гарними моментами зі свого життя. Тож і ми хочемо на сторінках Нашого Життя бодай коротко зреферувати гарний День Ольги Басараб у нашому Відділі, що відбувся 31. травня ц. р.

Був це день для нашої публіки не лиш настроєвий, сповнений найкращих почувань і гордих споминів із нашої, цим разом найновішої історії, але й признанням для виконавців цього свята, під проводом нашої культ.-освітньої референтки п-ні Олександрри Шуст.

Скільки старань, скільки ніжного тепла й серця, застанови, уваги вложили вони в це свято! Вже саме прибрання сцени багато могло сказати. Як болюче мусіла кожного вразити на передній стіні біля сцени чорна лента з золотою датою сорокліття, що прикрашувала портрет Героїні, і скільки вдумчивості в кожного мусів викликати другий напис, також золотими буквами і також на передній стіні по другій стороні сцени: „За Україну, за її волю, за честь, за славу, за народ“. Під портретом і під написом стояли квіти, а коли на залі були згашені лампи, то їх освітлювало світло. Програма відбувалась на тлі широкого виду на поля і село України.

Програма була коротка, але дуже добре підібрана і гарно виконана. По

Із Дня Ольги Басараб у Бріджпорті:
Жіночий хор 73 Відділу СУА зі своїм диригентом п. Іваном Козаком
From Olga Basarab commemoration day in Bridgeport, Conn.:
Women's choir of UNWLA Branch 73 with its conductor
Mr. Iwan Kozak

вступному слові п-ні Михайлини Шиманської, голови Відділу, жіночий хор під управою п. Івана Козака відспівав гимн СУА. Тоді п-ні Мирослава Чубата прочитала дуже гарно опрацьовану доповідь, у якій на правду вміло передала перебіг життя Ольги Басараб, життя повне трудів і жертвенної праці для великої ідеї. По доповіді хор відспівав пісню „Ой, не зникли золоті терни“, а на тлі хору Людмила Фалько гарно і з чуттям віддеклямувала „Ользі Басараб“.

Тепер слідувала інсценізація. При символічній могилі Ірка Борис у полтавському строю виголосила з питомою їй гарною дикцією і зі зрозумінням вірш „Ольга Басараб“, а Марійка Шуст у гуцульському строю ніжно і з чуттям віддеклямувала „Могила Ольги Басараб“. Тоді дві пластунки принесли вінок, щоб прибрати хрест могилі й одна з них, Леся Максим'юк, щиро-зворушливо заповіла: „Ми прийшли сказати, що вона не вмерла! Вона житиме вічно! Ми її включили в наше серця і хочемо йти її шляхом!“ А друга пластунка Христя Сливінська переконливо-певним тоном заявила:

„Чужинче, іди, скажи Україні,
Що ми готові на приказ,
Що ми збудуем на руїні
Нові святині і твердині
І в бій підемо всі ще раз!“

І як відгук цих слів знов хор виступив із бадьорим „Ми йдемо в бій“. Шією пісню та американським гимном і „Ще не вмерла Україна“ закін-

чив наш Відділ оце гарне, ловне сердечности й подиву для Героїні Свято.

Для Героїні, якої слідами так багато-багато пішло і ще дальше йде!

При цій нагоді з приємністю хочеться підкреслити й гарне, сердечне наставлення всіх, до кого прийшлося звернутися по поміч нашої працьовитій культ.-освітній референтці. Приємно також зауважити, що хористки точно приходили на проби хору, а всі потрібні написи радо приготував п. Володимир Чубатий, а п. Іван Козак, як і все, радо послужив своїм цінним трудом диригента хору.

Наталія Шуст
пресова референтка

ВОРРЕН, МИШ.

Дитяча імпреза 76 Відділу СУА

Вишивані Вечерниці увійшли вже майже в традицію кожного міста Америки чи Канади, де є більші скупчення українців і де Відділи СУА для піддержання пієтизму до вишивки, ввели в життя цю корисну під кожним оглядом атракцію. Це ведеться віддавна, але дуже цінним є те, що цю традицію перейняли молоденькі мами, які всюди приїхали з малими дітьми і здавалося, що нове життя, відмінне від минулого, заглушить в їх серцях любов до рідного мистецтва, до всього, що різниться від американського стандарту.

Були й турботи, що молоде покоління перестане говорити рідною мовою, хоч воно її знало, а де вже було (Докінчення на обгортці)

Молодий сад

Цим було сказано багато, аж забагато. Так подумав отець Александер, цілком заскочений жінчиним виступом, так відчула Олеся, що здогадувалася в маминих словах невчасних плянів щодо її особи. Але Василь слухав цієї простої і короткої мови, як найкращої музики. А вона? Вона повернула до Василя личко, все роз'яснене усмішкою, — і світ знову заграв усіма кольорами. Василь промовив, стримуючи голос, щоб у ньому не прорвалася радість:

— Як панство такі ласкаві, то я ще зістануся. Се буде для мене велика честь і приємність.

Коли господар, а за ним усі інші піднялися з-за стола, отець Александер звернувся до Василя, бажаючи, очевидно, затерти прикре враження від свого першого виступу:

— Если ви, може, хотілибсьте подивитися, як ми тут господаримо, то — він витяг з камізелки грубий золотий годинник на ланцюжку — то десь так коло десятої прийдіть до моєї канцелярії.

Василь підхопив пропозицію не без зацікавлення:

— Я буду дуже рад. Я бачив, що панство мають тут навіть керат! До сього часу я вважав його монополем двора.

— Го-го, — засміявся підлещений отець Александер, — керат я приобрів ще три годи тому, тогди, як і мій колятор, граф Потюцький. А що в мене всегда було подостатком добрих коней, то він мені став дійствительно дуже полезним.

Тут забрала ще голос пані Филипина, звертаючись до дівчат:

— Візьміть нашого гостя під свою опіку, мої панни, поки татунцьо будуть заняті в канцелярії. Може покажете ему наші рожі?

Рожі у шоломийській плебанії — це був цілий світ для себе. І, як воно не дивно, не пані Филипина, а самий отець Александер кохався в рожах, спроваджував їх Бог вість звідки й виплекував усі найрізномодніші їх гатунки.

Росли вони тут на задньому, південному боці будинку, високопенні, попідпирані жердками на великому газоні, розкинулися великими кущами на травнику довкола, пнялися по стінах дому. Були тут усі, від королівської Marshal Neal в центрі кльомбу, аж до мішанської рожі-центифолії десь у кутку під хатою. Цвіли квітом великим, гарячезовим, коротким багряно-червоним, подовгуватим — білим з зеленкавим відтінком, ніжношамовим, темно й блідорожевим. Тепер, наприкінці літа з них усією силою вибухав гін до цвітіння, до плоду. І пахли вони, пахли цілою симфонією рожаних запахів, як у жадну іншу пору.

Олеся, що була батьковою помічницею в цьому рожевому царстві, а з часу недуги отця Александра й цілою тут господинею, показувала й називала Василеві окремі кущі. Вона щоразу спинялася,

щоб обламати суху галузку, чи глибше встромити в землю похилену жердку. Було щось мелянхольне в образі цієї передчасно прив'ялої дівчини між усіма тими розкішними квітами, і ще різкіше виступала на цьому тлі різниця між обома сестрами. Меляся була тут найчарівнішою квіткою, думав Василь.

Вона плигала у своїй ясній сукні від одного кущика до іншого, нарешті, зарившись на хвилину в якомусь кутку, вибігла звідти, радісно кличучи:

— Їжачок, наш їжачок знайшовся! Дивіться на него!

І вона підбігла до Василя, показуючи йому звинуте в клубок звірятко.

Боже, як йому хотілося вхопити її в свої руки й міцно-міцно пригорнути! Він сказав, сміючися:

— Панна Меляся — то правдива маленька дівчинка, що любить гратися з зайчиками і з їжачками. Така ще дитина!

І відразу ж він пожалкував своїх слів. Вона випустила з рук їжачка і дивилася на нього, вражена: здавалося, що вона тут же заплаче від образи і гніву.

Та поки Василь устиг щось сказати, Олесина тінь упала між них і вони обидвоє повернули погляд. Олеся стояла, дивлячись то на одне, то на друге, а тоді проказала стиха, наче б говорила до себе самої:

— Ніколи, ніколи не треба псувати собі життя якимись дрібницями.

І вона залишила їх, відходячи в бік плебанії. Хвилинку вони дивилися за нею, а тоді їх погляди зустрілися. Василь підійшов ближче й промовив:

— Я дуже перепрошую, я не хотів образити... Це був нерозумний жарт.

Чи вона гнівалася? Вона стояла мовчки, а тоді відійшла в бік саду та сіла на першій низенькій лавочці. Коли Василь, ще трохи непевний, наблизився, вона сказала вже цілком спокійно:

— Я не люблю, як Олеся, ходити коло цвітів, бо я не маю терпцю. Я люблю робити всюди порядок, щось цікаве знаходити. Чи то таке бже дитинство?

— І коло квітів треба ходити, панно Меляся, — сказав Василь поважним тоном, хоч і як йому хотілося сказати їй щось дуже миле. — І не тільки коло квітів. От, я дивуюся, які у вас чудесні, плекані рожі — і який занедбаний сад...

Він урвав, його вдарила одна думка: чи не було якогось зв'язку між культивованими рожами і книжною („панською“) мовою з одного боку, та занедбаним садом і гербуванням народньою („простою“) мовою з другого?.. Але його думки перебив свіжий, як той ранок, голосок. Вона сказала дуже розсудливо:

— Рожі своєю дорогою, а яблука своєю. У нас

нема кому ходити коло саду, відколи наші брати поженилися, а наш садівник цілком постарівся. Татунцьо мають на своїй голові велике господарство, а рожі — то був їх відпочинок. Але тепер навіть рожі вже мучать їх.

Так, до того саду треба було молодих рук. Василь присів коло Мелясі і взяв у свої одну з її рук, що лежали на подолку рожевої сукні. Гарні, досить міцні, не замалі, ні не завеликі дівочі руки. Вона бачила, заскочена, як він поклав її руку на свою. долоньями до середини і дивився на неї, злегка перехиливши голову. Нагло хвиля крові залила її прозоро-біле лице, ніжну шию, виріз тіла у злегка витягій сукні. Вона підвелася з місця, цим звільняючи свою руку і сказала, не дивлячись на нього, а кудись убік:

— Татунцьо вже напевно скінчили зі своєю канцелярією, а вони не люблять на нікого чекати. Мусимо вже йти.

Того ранку Василеві не довелося оглянути з отцем Александром господарство шоломийської плебанії. Коли вони вийшли з Мелясею із садку, побачили перед верандою велике заповилене ляндо, з якого саме сходило двох мужчин: один із них, років понад тридцять, у довгому порохівнику, з-під якого виглядала реверенда, і другий у папістиці і кольоратці алюмнуса під розпанаханою дорожньою нагорткою. Меляся, угледівши їх, пустилася бігти і вже була в обіймах свого найстаршого брата.

— Петро, Петро приїхав! — кликала вона в бік веранди, з якої тим часом поспішали вниз отець Александер, а за ним пані Филипина.

Під час, як батьки вітали сина, обнімаючи його й цілуючи тричі, а він в свою чергу цілував їм руки, Василь поволі наближався до новоприбулого колеги. Вони стиснули один одному руки, проказуючи свої прізвища і одну мить приглядалися один одному з настороженою цікавістю. Василь віднотував — з якимсь самому йому незрозумілим неспокоєм — чорняв, круглолидий вроду і незвичайну елегантність молодого товариша, який дивився на нього самовпевнено, не без домішки якоїсь ледве помітної іронії.

— Ви, пане колего, з якого року, если смію вас спитати? — першим обізвався Василь.

— З другого, пане колего, з другого, — відповів молодець, спаленівши чогось.

— О, то я не можу вас знати, бо я ще рік тому, власне тогди, як ви вступали на теологію, покинув семинарські мурі.

Молодший якийсь двозначно відкашельнув. Він підняв вгору брови, наче хотів надати собі поваги і спитав, злобно всміхаючись:

— А, то колега все ще в пошукуванні золотого руна?

Василь скипів, але не встиг нічого відповісти, до них бо підходили саме обидва панотці. Отець Александер представив синові Василя, з „такого-то почтенного роду“, а потому отець Петро, зі щирим лицем і веселими синіми очима відрекомендував

батькові сина свого отця сусіда, богослова Володимира. І Василь з несмаком спостерігав, як той склався ножицом у низькому поклоні, виголошуючи якісь свелогії в честь „високоуважаемого отця посланника народа до високого законодатного тіла“.

Тим часом на місце пані Филипини, що зникнула в будинку, з'явилася Олеся і запросила всіх на „скромне друге снідання“.

В їдальню все ще вносили й розкладали на столі те, що годиться до другого сніданку: тонко нарізану, крайну й сікану власного виробу ковбасу, мариновану й вуджену спину, т. зв. „полядвичку“, сир, саджені яйця, коржикки, хліб — разовий і питльований. Подавали маслянку і, старшим, чай. Товариство садовилося за стіл і Василь саме збирався зайняти своє місце, коли новоприбулий алюмнус безпардонно просунувся повз нього, спитав Мелясі „можна?“ і тут же, не чекаючи відповіді, сів на його кріслі. У цей момент Василь почув голос їмості, що показувала йому вільне місце по другому Мелясиному боці, звільнене Олесєю, що присілася до брата.

Стіл, як і за першим сніданком не був розсунений і товариство творило більш суцільне коло. Василеве рам'я черкалося Мелясиного і було якось солодко-боляче відчувати її такою близькою. Близькою, а проте дальшою, ніж ще так недавно: молодий чоловік з другого її боку відразу ж взявся займати її розмовою, і скільки б разів Василь не кинув оком у їх бік, він бачив його лице, гарне, приємно всміхнене, нахилене до неї. Вона сиділа рівненько, час від часу повертаючи голову до свого сусіда. Раз чи двічі вона повернула її до Василя, глянувши якось питально. Інстинктом закоханого Василь відчув: вона не хоче, щоб він почував себе приниженим, відсунутим. Він хотів сказати слово, але в цю ж мить той другий зробив якесь завваження, чи сказав якийсь дотеп і вони засміялись. Василь зазнав першого болючого укусу заздротів.

За столом, тим часом, ішла розмова між отцем Александром і сином. Батько розпитував, а син відповідав, даючи короткі інформації про життя своєї вужчої родини. Влодзя мається краще, хлопчики ростуть, як на дріжджах, Мілько вже дістане інструктора, а наймолодший Володимир вже починає бігати. А тесть якийсь, слава Богу, тримається. Отець Петро був одружений з дочкою виходця з Холмщини, що держав сусідню парафію в лісах Яворівщини і дочка, яка боготворила батька, старого й німичного, навідувалась до нього кожного дня і це підривало її не дуже міцне серце.

Коли сніданок був закінчений і отець Александер забрав сина до своєї канцелярії на дальшу розмову, а пані Филипина поспішила до своїх зайнять, збільшених прибуттям гостей, молоді вийшли у сад. Але тут же Олеся пригадала собі, що „мамуниці треба помочи, а ти, Мелясю, бав гостей“ — і залишила їх у трьох.

— А що, як би ми тепер пішли до ліса? — задумала Меляся, очевидячки щаслива, що їй припала така свобода і така приємна роля.

ШКОЛЯР ГРИЦЬКО

(Докінчення зі ст. 23)

лжка! О, о, мамо! Та бо мене вже тепер на правду болить живіт!

На це мама грізно:

— На правду? Хіба ж раніше ти говорив на жарти? Говори правду, ти ліноху, а ні — то біда буде!

То він уже крізь плач, тримаючись за живіт:

— Та я... я лише так... мені раніше цілком не боліло... Ох, ці каплі!...

А мама як не розсердиться:

— Ох, ти ліноху, непотрібе! То ти не знаєш, що брехня це гріх, а лінивість ще й головний гріх?! Як тобі не сором так говорити неправду?!

А Грицько лиш із плачем цілував мамі руки і просив:

— Ой, матусю, я вже ніколи не буду прокидатись хворим! Буду пильно вчитись, лише, прошу, про це не казати таткові!..

Бо татко, знаєте, в такому випадку показує на одвірок і каже: — Дивись!

А на цьому одвірку ремінь висить... Та, кому ж приємно на ремінь дивитись?!

Тож каявся Грицько і свято прирікав поправу. А чи додержав слова, побачимо при кінці шкільного року.

ВОРРЕН, МИШ.

(Докінчення зі ст. 30)

дуть думати про якісь традиції чи про мистецтво! Всюди на різних конференціях чи сходинах говорилося про це застрашуюче явище і тому висувано кличі „рятуймо нашу молодь“, впливаймо на неї, бо пропаде серед чужого моря...

Молодь різно реагує на ці турботи чи завваги зі сторони батьків чи організацій і різний був ефект. Одні ігнорували й мовчали, інші зрозуміли і поверталися на правильний шлях. Час робив своє — йшло до кращого, поволі але постійно. Перш за все молодь користувалася доступним тут для всіх навчанням у середніх і високих школах — багато здобуло дуже високі позиції, а з тим прийшло освіднення. Майже всі повернулися до рідної мови. Яких гарних імпрез ми є свідками по університетах, скільки патріотизму і посвяти, так що часом самі дивуємося, як це можливе.

Отже не пропадає наша молодь, а живе і діє та гідно репрезентує свою націю перед світом.

Однією з таких імпрез була Вишівана Забава для дітей. Можна було подивляти такі помислові й багато вишиті одяги дітей! Кожна молода мама хотіла, щоб її дитина була якнайкраще одягнена. Були й такі мами, що мали дітей на руках. Ці діти ще не ходили, а вже й ті були у вишивках. Багато мамів теж були у вишиваних одягах.

Вклад праці був великий — не тільки у вишивках, а й у багато прибраній залі, в обильному буфеті, а головне у самій імпрузі, відповідно підготованій та поставленій і це було ділом п-ні Мпрослави Бараник. До цього використано відповідну літературу з творів Т. Шевченка, Б. Грінченка, О. Лятуринської, Н. Бурик, О. Олеса, В. Переяславець, Р. Завадовича, І. Франка й ін. Сценку „Прийшла весна“ поставлено дуже оригінально, бо віршам, прозою чи співом, на тлі виду України і поля ранньої весни — страхополох покликав до життя — пташок, квіти, метеликів, вітер, що деклямуючи, співаючи і танцюючи представляли пробудження природи.

Сценка „Рвання ріпки“ збудила чи не найбільше зацікавлення у діточок, це й було видно по реакції у дітей.

Участь у сценці „Прийшла весна“ взяли:

Вступне слово, вірш „Дивувалась зима“ І. Франка — Оксана Скипакевич, Страхополох — Мирослава Бараник, Пташки — Орест Миколенко, Лесь Бараник (прилітають і говорять віршиком), Вітер — Мирося Онишак (танцюючи, говорить віршиком), Танок „І шумить і гуде“ — Оля Ляш, Марійка Ляш, Галя Ляш, Діяна Кухар. Квіти — Анетка Гевко, Ліда Несторович, Марта Бараник (танцюючи, говорять віршиком), Метелик — Наталка Конопада (співає і танцює балетну партію).

„Дідова ріпка“ — казка: п-ні Марія Кальба — дідо, п-ні Ірина Ляш — баба, Марійка Ляш — дочка, Орест Кальба — десик, Ніна Костюк — котик, Роман Колодчин — мишка.

Танок „У ліс підемо“: Марта Лісікевич, Іва Лісікевич, Володимир Ошудляк.

Віршик — Роман Скипакевич, Андрій Літинський, Лесьо Бараник (усі діти разом співають).

Ягілки — дівчата: Діяна Кухар, Мирося Онишак, Роза-Марія Перцевич, Іва і Марта Лісікевич та Оля, Марійка і Галя Ляш.

Соловейко — віршик: Роман Колодчин.

„Заспіваймо гаївочку“ — спільна ягілка на кінець для всіх виконавців сценки.

Фортепіановий акомпаніємент: Зірка Шумило.

76 Відділ СВА у Воррені, що існує щойно 2-гий рік, має дуже добрий склад пань, які вповні зрозуміли ціль нашої організації та ведуть свою корисну для громади працю. Це група молодих пань, які ще недавно побоювалися ввійти в суспільне життя, а сьогодні вже у повному розгарі праці, і їхні малята так гарно шебечуть чистою українською мовою.

Мирослава Зубаль
прес. реф. Окр. Ради СВА

ГОСТІ В ЦЕНТРАЛІ

У квітні відвідав Централю СВА мгр. Омелян Коваль, голова Спільки Української Молоді у вільному світі, що прибув із Бельгії на З'їзд. Бажаючи поінформувати Союз Українок Америки про працю Укр. Наук. Осв. Т-ва, мгр. Коваль зустрівся з членами Гол. Управи. Допомога школам у Бельгії, яку дають Відділи СВА, є для них поважною підтримкою.

У червні прибула до Філадельфії п-ні Людмила Кульчицька, дружина видатного психолога проф. Олександра Кульчицького. Як членка Союзу Українок Франції, вона зложила візиту Централі СВА, де її привітали п-ні Олена Лотоцька й інші членки Гол. Управи. З радістю звітувала вона про появу Вістей Українського Жіноцтва (ВУЖ), що почали виходити заходом СУФ-у. З сердечними побажаннями попрощали пані з СВА заморську гостю.

УСПІХ НАШОЇ СПІВРОБІТНИЦІ

Студентка середньої школи Таня Бульба добилась небуденного успіху в мистецькій літографії. У мистецькому змагу середнешкільників її літографія „Квіти“ ввійшла в альбом найкращих 30 графіків, що буде виданий в-вом Іллинойського університету. Окрім того її праця враз із 100 іншими була виставлена в Метрополітальному Мистецькому Музеї.

П-на Таня Бульба є рівночасно студенткою Укр. Мист. Студії у Філадельфії й допомагає ілюструвати наш журнал. Щиро вітаємо нашу молоду співробітницю з цим успіхом.

2nd CLASS POSTAGE
PAID AT PHILA., PA.
Return to: "OUR LIFE Magazine"
4936 N. 13th St., Philadelphia 41, Pa.
RETURN POSTAGE GUARANTEED

ВИЙШЛА З ДРУКУ ПОВІСТЬ Я. ОСТРУК **РОДИНА ГОЛЬДІВ**

Це розповідь про жидівську родину, яку в страшних часах гітлерівського терору переховував український селянин.

Ціна книжки у звичайній обгортці **2.80 дол.**, в полотняній **3.50 дол.**

Висилати буду тільки тим читачам, які книжку замовлять.

Для книгарень **знижка.**

Авторка готує також другу частину повісті „ОЛЯ“ під заг. „БУРЯ“. Це часи большевицької окупації Зах. України в роках 1939—1941.

Замовлення слати на адресу:

Y. Ostruk, 1120 Chelton Ave., Philadelphia 26, Pa. U.S.A.

Статті на медичні теми

В декількох числах Нашого Життя були поміщені статті на медичні теми. Ці речі насправду цікаві й корисні, тому що українською мовою написані й легко зрозумілі. Було б насправду корисно і практично в кожному числі їх давати.

Г. Стахнів, Сіклервіл

Як зберігати лінію

Мушу Вам сказати, що я вже так зжилася з Вашим журналом, що кожного разу, як його дістану, він справляє мені велику приємність, бо все що поміщуєте є цікаве й на часі. В останньому числі Ви помістили статтю д-ра Береста про те, як зберігати лінію і я думаю з найближчим тижнем скористати з тих вказівок.

С. Рекшинська

Вишивками прикрасила

З журналу користаю дуже багато, особливо з узорів. Для моєї новонародженої доні тими вишивками прикрасила перші сорочки. І коли мої знайомі з чемности звертали на це увагу, то я з якоюсь гордістю відповідала: „Це з Нашого Життя!“

С. Луцик, Торонто

УВАГА!

ВІДДІЛИ СУА!

КОГОВЗ, Н. Й.

ПОРТРЕТИ наших видатних жінок

Олени Пчілки
Лесі Українки
Ольги Кобилянської
Наталії Кобринської
Св. княгині Ольги
Уляни Кравченко
Олени Кислевської
Олени Степанів

Ціна 7 дол.

Можна замовити в ЦЕНТРАЛІ СУА.

ПОЯВИЛАСЯ НОВА КНИЖКА
в англійській і українській мовах:

„На престіл майбутніх днів“

Збірка поезій
пера Тетяни Шевчук,
авторки „Пробудження Духа“.

Ціна цієї книжки 1.50 дол. — Обидві книжки можна тепер набути за **\$3.00.**

Замовлення і гроші слати до:

MRS. R. J. BISHOP
1526 W. Riverside
Spokane, Washington

Не маєте змоги активно працювати в Відділі СУА? Вступіть все ж таки, бо Ваша приналежність і Ваша вкладка скріплюють жіночий рух.

Збірка на укр. програму на Світовій
Виставі

2 дол. — 34 Відділ СУА; по 1 дол. зложили: пп. Надія Касянюк, Анна Гогоша, Марія Галькевич, Кароліна Бездух, Анастасія Вербицька, Зеновія Білас, Ольга Недільська, Уляна Омецінська, Стефанія Кушнір, Марія Ракоча, Анастасія Ткач, решта дрібними. Разом 15 дол. Щире Спасибі!

ІЗ ЛИСТІВ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ

Дарунок від сестрінки

Одним із найкращих дарунків, що я колинебудь дістала — це цьогорічний несподіваний дарунок від моєї сестрінки Зірки. В річницю моїх уродин передплатила вона для мене Ваш цінний журнал „Наше Життя“.

Від цього часу завжди нетерпеливо вічікую та з великою радістю вітаю нього „милого гостя“ в моєму домі. Ваш журнал є дуже вартісний і, на мою думку, кожна українська жінка повинна його мати у своїй хаті. А щоб його поширити, то в цьому ювілейному році кожна постійна передплатниця повинна приєднати Вам щонайменше одну передплатницю.

Щоб не тільки словом, але й ділом доказати це бажання, пересилаю грошовий переказ та адреси трьох приєднаних мною передплатниць, що погодились постійно передплачувати Ваш цінний журнал.

Володиміра Савчинська, Нью Йорк

ЗАМОВЛЯЙТЕ ПІДРУЧНИКИ **Дитяча світличка**

укладу Ірини Пеленської
Весняний цикл, 16 лекцій
Осінній цикл, 14 лекцій
разом із частиною

„Дитячі пісні“

із збірничками: Зима, Золоте павутиння, Веселий струмок, Срібна зірка, Проліски, Осінне листя, Щебетали пташечки, Снігова баба.

Ціна одного циклу із збірничками
(5 прим.)

3.50 дол.

Замовляти в адміністрації
„Нашого Життя“.